

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XXII. ÉVFOLYAM

1. SZÁM

1977. JANUÁR

ÁRA: 60 FILLÉR

Postások nagyaktíva-értekezlete

Az V. ötéves terv első évének zárása után, a második évben ismét nagy feladatok várnak a postás dolgozókra. A párt Gazdaságpolitikai Bizottsága a múlt év végén foglalt állást a hírközlési szolgáltatások gyorsabb ütemű fejlesztése mellett. Ebben az évben kell eldönteni, hogy a folyamatos szolgáltatás mellett, milyen módon tudják elvégezni a rájuk bízott feladatokat a Posta dolgozói.

Az elmúlt napokban megtartott nagyaktíva-értekezleten beszélt meg az elmúlt év tapasztalatait és az 1977-es évi tervet a postások.

Az 1976-os év postaforgalmi adatairól Horn Dezső miniszterhelyettes, a Posta vezérigazgatója elmondta, hogy a levelek, az utalványok, a hírlapok darabszáma és a csomagforgalom 3-3,5 százalékkal növekedett. A csomagforgalom és az OTP-szolgáltatás némileg csökkent. Az eredményekhez jelentősen hozzájárultak az állószközfejlesztések. Befejeződött a tatabányai, a hévízi, valamint a korábbi években megkezdett 35 kispostaház építése és közel 100 hivatal korszerűsítése. Alakítás alatt van a Budapest 70 és 78-as postahivatal is. Egyre több gép, műszaki berendezés segíti a dolgozók munkáját. Levélfeldolgozó automata gépsort vásároltak, két darab R-30-as számítógépet helyeztek üzembe. Folytatódott a pénzfelvitel gépesítése. A befizetési napokon, a legnagyobb forgalmú hivatalokban is csökkent a várakozási idő. A tervek szerint az V. ötéves terv végére a pénzfelvitel 70 százaléka gépi úton naplószerű. Kétszáz darab utalványbélényező gépet állítottak üzembe, a forgalmasabb hivatalok könyvelőgépet kaptak.

De továbbra is gondot okoz a felvitelnél a dolgozók egy részének szakképzetlensége, az előforduló udvariaskodás...

A levélpostai küldemények átfutási ideje alig változott. A külterületi levélsekényes kézbesítési rendszer újabb 28 helyszere terjedt ki. A 13 óráig feladott, helybe szülő expressz leveleket 32 budapesti hivatalból a feladás napján kézbesítik. A közonszolgáltatás javítása érdekében megkezdődött az önkiszolgáló postahivatalok létesítése. A nyár elején Siófokon két ilyen pavilont helyeztek üzembe.

A feldolgozó és szállítószolgálat fejlesztése keretében üzembe helyezték a Budapest-Békéscsaba között közlekedő postavonatot. Ezzel egyidejűleg 3 újabb távolsági postai gépkocsi beállításával 16 postaszerv. kapcsolódott be a közúti szállításba. Beindult 2 tranzverzális gyorsjárát is. A mellékvonali szállítások közútra terelése ezzel befejeződött. A Posta Központi Jármutelepen elkészült az új javító nagycsarnok és a korszerűsített kis futóműhely.

A hírlapszolgáltatást tovább terjedt a hírlap-előszállítás. Az év végére általánossá vált Budapesten is a hírlapok levélsekény útján való kézbesítése. Az erőfeszítések ellenére is megoldatlan maradt a hírlapok kézbesítési utánnóllása, valamint a falvakban dolgozó

kézbesítők szabadnapjainak a biztosítása.

Új központok kapcsolódtak be a helyi távbeszélő-szolgáltatásba, a Belvárosi Távbeszélő Központ 24 ezer és a Lágymányos II. 10 ezer vonalkapacitással. Befejeződött a Teréz 7-A-2 12 ezres számkapacitású központ bővítése. A szegedi crossbar központ is üzemkész állapotban van. A BHG megkezdte az újpesti, egri, debreceni távbeszélő központok szerelését is. A helyközi távbeszélő szolgáltatásnál a Szombathely-Veszprém 480 csatornás és a Budapest-Martfű 2700 csatornás rendszerek üzembehelyezésére került sor. A koaxiális kábelirányok építése a tervezett ütemben haladt.

A vezetékes távközlésről szólva beszélni kell a Belvárosi távbeszélőközpont üzembehelyezésének tapasztalatairól — hangoztatta az előadó. — A dolgozók önfeladkozó munkájukkal érték el, hogy ma már jobb a forgalmi viszonyok, mint az előző központokban voltak. A tanulságokat hasznosítani kell a közeljövőben üzembehelyezendő központoknál is.

A távbeszélő-hálózat minőségének javítása érdekében már a múlt évben feladatok adtak ki a technológiai szabályok betartására, a forgalomszervezési intézkedések végrehajtására, a rekonstrukciós program gyorsítására és a kábelhálózat üzembiztonságára. Így javult a szolgáltatás minősége. A budapesti távbeszélő-hálózat gondjait nehezíti, hogy az 1975. évi nagy beázás után a karbantartók nem tudták a hibákat kijavítani, a javítások még erre az évre is áthúzódtak. A helyi távbeszélő-hálózat javulását mutatja, hogy 25 ezer új állomás bekapcsolására került sor. A telefonára várakozók száma azonban tovább emelkedett, elérte a 230 ezret. A helyközi távbeszélő-szolgálat minőségi mutatói a forgalomban és a műszaki szolgálatban is visszaesést jeleznek.

A vezetékes távközlésben mutatkozó lemaradás egy részének pótlására az V. ötéves terv állószköz-fejlesztési terve adott lehetőséget. A Kossuth adó középhullámú vételérületének bővítésére tervezett 2000 kW-os solti adó szerelése befejeződött. Próbaüzemeltetése ebben a hónapban kezdődött el. A Petőfi műsor vételének javítására Budapesten középhullámon a régi 135 kW-os adó sugározra a műsort. Javult az URH-adások minősége is. A televízió műsorainak jobb vétele érdekében az első programra 7. a másodikra 2 átjátszó adót helyeztek üzembe. A sugárzás biztonságának érdekében Szentesen és Kabhegyen két 20 kW-os televízióadót létesítettek.

Új kommunikációs lehetőséget jelent az úrtávközlési földi állomás, amelynek építési munkái a tervezett ütemben folynak. A vezetékes távközlési szolgáltatások minősége az előirtnál jobb.

Ezután az 1976-os év gazdasági eredményeinek a megbeszélésére került sor. A Posta 99,1 százalékra teljesítette bevételi előirányzatát. A ter-

vezetnél magasabb volt a hírlapszolgálat, a bankszolgálat és a távirószolgálat bevétele, de alacsonyabb a postaszolgálat, televíziószolgálat bevétele és a nemzetközi forgalomhoz kapcsolódó dotáció. Az évi nyereség 76 millió forinttal kevesebb a tervezettnél, mivel a bevételek alacsonyabbak, a kiadások viszont magasabbak az előirányzott-nál. Így az „R”-alap is kevesebb a tervezettnél, a felhasználható nyereségből „F”-alapba helyezhető rész nem maradt.

A Posta dolgozóinak bérszínvonala 5,06 százalékot emelkedett. A Munkaügyi Minisztérium bérpolitikai intézkedéseiben 10 millió forint összegű bér-preferenciát engedélyezett. Ez az összeg tavaly jutalmazásként, az idén pedig bérfejlesztésként kerül felhasználásra.

A Posta a múlt évben is tovább javította dolgozói élet- és munkakörülményeit, fokozta munkájuk biztonságát, fejlesztette a szociális ellátást. Összesen 254 millió forintot fordítottak munkavédelmi és 242 millió forintot szociálpolitikai kiadásokra. Ezen belül emelkedett a segélyek összege, amelynek 60 százalékát nagycsaládok dolgozói kapták. Az ilyen jellegű beruházásoknál lemaradás van, különösen jelentős ez a szociális beruházásoknál (női munkásszállás, és átvodó stb.).

„Az Európai Biztonsági és Együttműködési Konferencia záróközleményében foglaltak, valamint ezek végrehajtását segítő párt- és kormányhatározatok képezték a Posta nemzetközi tevékenységének elvi alapját. Arra törekedett, hogy fejlessze, bővítsen kapcsolatait a külföldi posta és távközlési igazgatásokkal, fokozza tevékenységét a nemzetközi szervezetekben. Az információáramlás meggyorsításában, az emberiség kapcsolatainak kiszélesítésében, szorosabb kapcsolatban a nagy szerepet játszott a Posta azzal, hogy 1976-ban tovább bővítette azoknak a viszonylatoknak a számát, amelyekben bevezetésre került az előfizetői távválasztás” — mondta előadása végén Horn Dezső.

Az értekezlet további részében az 1977-es év feladatainak megbeszélésére került sor. Cél a postai szolgáltatások iránti igény mind teljesebb kielégítése a minőségi színvonal javulása mellett.

Az állószköz-fejlesztési terv 43 postahivatal üzembe helyezését tartalmazza, amelyből 13 közép-, a többi pedig kishivatal.

A postaforgalom javítása érdekében tovább kell fejleszteni a külterületi levélsekényes kézbesítési rendszert. Budapest—Nagykanizsa között újabb postavonatot helyeznek üzembe. Ez elkezdett ütemben folytatódik a kezelésképesítési program. A hírlapterjesztési feladatok növekedése megköveteli az expedíciós bővítést és korszerűsítést. A Dandár utcában új telephelyet alakítanak ki, amellyel lehetőség nyílik a budapesti színelap expedíciós elhelyezésére is. A KHI fokozatosan áll a hetilap- és folyóirat-igénylések gépi feldolgozására.

A vezetékes távközlésben nem tudott a Posta lépést tartani az egyre növekvő igényekkel. A központok és hálózatok túlszűfolttsága akadályozza a már bekapcsolt állomások forgalmát is. A tervben szerepel a budapesti Ferenc és Teréz, valamint az Újpest távbeszélő központok kapacitásnövelése, mégis csökkenteni kell az állomásbekapcsolások ütemét.

(Folytatás a 2. oldalon)

A POSTA GONDJAI

Felszólalás az országgyűlésen

Az országgyűlés 1976. december 17-i ülésén, az 1977. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslat vitájában felszólalt dr. Szilágyi Gábor, a Debreceni Postaigazgatóság vezetője, országgyűlési képviselő. Minthogy mondanivalója főképpen a hírközlés fejlesztésének kérdéseivel foglalkozott, felszólalását kivonatolva az alábbiakban közöljük: Interpellációjának bevezető részében országgyűlési képviselőnk arra utalt, hogy a népgazdasági tervek teljesítésének egyik sarkalatos pontja, hogy a termelés növekedését a termelékenység fokozásával, nem pedig a létszám, kiváltóképp pedig az adminisztrációban foglalkoztatottak létszámának növelésével kell elérni.

A kormányrendelet, miniszteri utasítások nagyobb önállóságra ösztönzik minden szinten a vezetőket. Többek között ennek megvalósítása is szükségessé teszi az adminisztráció csökkentését, a fölösleges jelentések, adatszolgáltatások megszüntetését, az értekezletek számának csökkentését.

Hogy céljainkat elérhessük, nagyobb figyelmet kell a munka- és üzemszervezés kérdéseire, az erőforrások belső átcsoportosítására, a termelők létszámának az uton való növelésére fordítanunk.

Mindenképpen ki kell alakítani a kellő arányokat a vállalatok, üzemek belső szervezetében, el kell kerülni a bonyolult, többlépcsős szervezeti formákat. Nincs szükség arra, hogy a gazdasági vezető és a termelő dolgozó közé mindenképpen osztályokat, sőt főosztályokat iktassunk. Ezzel szemben nagyobb hatáskört és felelősséget kell a művezetők-re és üzemvezetők-re ruházni. Ehhez megfelelő támpontot nyújt a SZOT Elnökségének határozata és a Minisztertanács rendelete a bizalmi jog- és hatáskörök kibővítéséről. Ennek megvalósulása remélhetőleg jó hatást gyakorol a munka szervezetszervezésére, a munkafegyelmeg megszilárdítására.

Felszólalását Szilágyi Gábor a következőképpen folytatta: — Az 1977. évi népgazdasági tervben és költségvetésben jelentős szerepe van a postai szolgáltatásnak és hírközlésnek. Ennek kapcsán a továbbiakban a posta munkájának, fejlesztésének néhány területével szeretnék foglalkozni. Teszem azt azért is, mert az utóbbi években a hírközlés

nemcsak választókerületemben, hanem országosan is a lakosság érdeklődésének homlokterébe került. Egyfelől halatlannal megnőtt a közületek és a lakosság igénye a postai szolgáltatások iránt, másfelől viszont nehézségek mutatkoznak ellátásukban.

Mi okozza a Posta gondjainak növekedését?

A hírközlés — kiváltóképpen a hagyományos postai és a távbeszélő-szolgálat — nem tudott lépést tartani a felszabadulás óta az iparban, a mezőgazdaságban, valamint a lakosság élet- és munkakörülményeinek alakulásában végbement gyors ütemű fejlődéssel. A nagy lemaradás csak több ötéves terv folyamán, fokozott ütemű fejlesztéssel hozható be.

A felszólaló rávilágított arra, hogy az aránytalan fejlődés milyen sok irányban érezte kedvezőtlen hatását. Így például nem tudja a Posta a távközlési szolgáltatásait megfelelően fejleszteni, amíg az elavult hálózatok és berendezések fenntartása hatalmas erőket köt le. Rossz hatásokkal működhetők az előfizetők korszerű berendezései is a nem megfelelő minőségű postai hálózatokon. Mindemellett nehezíti a Posta helyzetét, hogy gondjai — bár országos jellegűek — leginkább a fővárosban és a gyorsan fejlődő nagyvárosokban, iparvidékeken sűrűsödnek, nemcsak a távközlésben, hanem a többi életmunkát igénylő és nehezebben gépesíthető posta- és hírlapszolgálatban is. Itt is első sorban a kézbesítésszolgálat ellátása okoz nagy gondokat, mégpedig a nagy munkaerőhiány miatt. Már a Tiszántúl falvaiban is nehézségekkel jár hírlapkezelésük alkalmazása, nem csoda tehát, ha Budapest egy esztendő alatt szinte teljesen kicserélődik az állomány.

Ilyen körülmények között a Posta nem tehetett egyebet, mint hogy a hírlapoknak levélsekény útján való kézbesítést bevezette. A tapasztalatok szerint az előfizetők jelentős része megértette ennek az intézkedésnek a szükségességét.

A postai szolgáltatások nehézségei élénken foglalkoztatják a postás dolgozókat is. Azt szeretném ugyanis, hogy a közületek, s a szolgáltatásainkat igénybe vevő valamennyi lakos, elégedett legyen munkánkkal. De az is

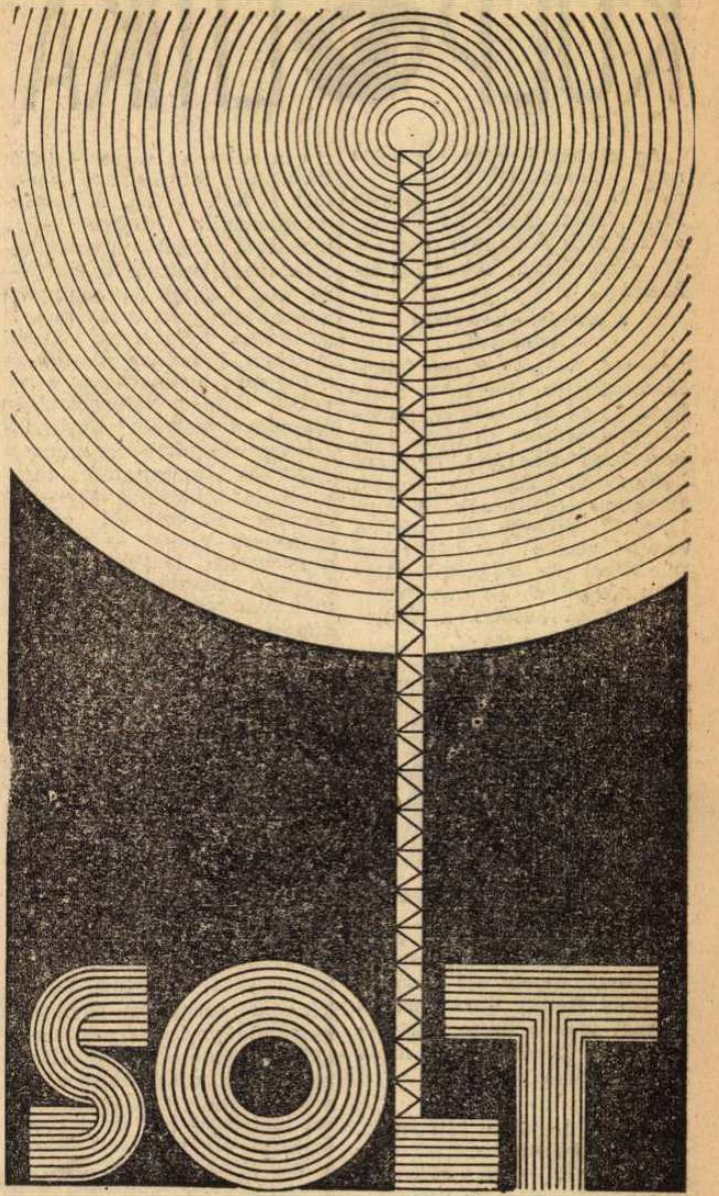
világos, hogy a Posta gondjai az ország gondjai, a nehézségekből fakadó következmények állami, gazdasági, kulturális életünk valamennyi területét érintik. Példa erre: 1975. évi számítások szerint kétféle átlár percre becsülhető a helyi és helyközi távbeszélő-forgalomban előálló várakozási idő. Ez megfelel 16 ezer dolgozó teljes évi munkaidejének, akiknek bér- és rezsiköltsége a nemzeti jövedelem csaknem 1 százalékaival megegyezik.

A Központi Bizottság gazdaságpolitikai osztálya felismerésből eredően vizsgálja a hírközlés helyzetét. Megítélésük szerint szükséges, hogy bizonyos kérdésekben felső szintű, kormány szintű elhatározások, döntések születessenek. Annál is inkább, mert a hírközlés korszerűsítése, fejlesztése igen költséges és nem rövidtávú feladat.

Tudom, hogy az 1977. évi tervbe sem fér bele minden igény kielégítése, mégis jó volna legalább abban a tudatban dolgozni, hogy kormányunk a Posta távlati fejlesztési koncepcióját megtárgyalja, elfogadja, s az ötéves terv készítésekor külön is figyelemmel kíséri.

Az anyagi eszközök mellett az ipari háttérrel, s nem utolsósorban a fejlettebb technikához értő, magasan képzett szakemberállományról is gondoskodni kell. Felső szintű döntésre van szükség a tekintetben is, hogy a távbeszélő-ellátás javítására a lakosság erőforrásait milyen mértékben vegyük igénybe. A lakótelepeken, bármennyire is sok minden terhel a lakásépítés költségeit, mégis megoldást kellene találni a postaházak, s telefonközpont-helyiségek, kábelhálózat alépítményeinek járulékos beruházásként való kezelésére.

Befejezésképpen dr. Szilágyi Gábor annak a meggyőződésnek adott kifejezést, hogy még a jelenlegi körülmények között is lehet becsületesen és fegyelmezetten dolgozni, s csakis így lehet igénybevételek megbecsülését kívívni, valamint részesülni arra a gondoskodásra, amellyel a kormány a postás dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítását lehetővé teszi, s remélhetőleg a jövőben is lehetővé teszi. E gondolatok jegyében a költségvetési törvényjavaslatot elfogadásra ajánlotta.

Az esztendő első hónapjának nemzetközi sajtója — nyilván azért is, mert január 20-án lépett hivatalba Carter, az Egyesült Államok új elnöke — rendkívül sokat foglalkozott

a szovjet-amerikai viszonytal.

Leonyid Brezsnyev, az SZKP Központi Bizottságának főtitkára az új esztendő alkalmából nyilatkozott az egyik legismertebb amerikai politikai kommentátornak, Joseph Kingsbury-Smith-nek. A nyilatkozat lényege az volt: a szovjet vezető kész 1977-ben találkozni az Egyesült Államok elnökével, Jimmy Carter pár nappal később a Time-

„Megkezdődött!” ez a címe a Süddeutsche Zeitung karikatúrájának, amely azt ábrázolja, hogy Jimmy Carter ugyan hajthat már a nagy versenyben, de a kocsihajónak nincs könnyű dolga...

ban egy interjúban kijelentette: „Feltételezem, hogy Brezsnyev és én még ebben az évben, valószínűleg szeptember előtt találkozhatunk. Szívesebben venném, ha erre a találkozóra az USA-ban kerülne sor, de ez természetesen közös döntésünkön függ. Véleményem szerint, amennyiben tárgyalások kezdődnek a SALT-ról, lefektethetünk a nukleáris képességeink lényegesen nagyobb számú csökkentésének alapjait.” A Washington Post című lap kormányforrásokra való hivatkozással Carter elnök beiktatásának másnapján közölte, hogy Cyrus Vance amerikai külügyminiszter márciusra tervezi első moszkvai útját, amelynek egyik célja az új washingtoni adminisztráció közvetlen kapcsolatfelvétele Moszkvával, a másik a SALT-tárgyalások időpont-egyeztetése, a harmadik — s alighanem egyáltalán nem utolsó — az időpont és a hely tisztázása a Brezsnyev-Carter találkozó dolgában.

Moszkva volt a színhelye a 115 ország különféle politikai pártjait, nemzetközi és nemzeti szervezeteit, békemozgalmi harcosait képviselő, 500 résztvevővel tárgyaló

békeerők világfórumának, amelyen a magyar küldöttséget Kállai Gyula vezette. A magyar küldöttség vezetőjének beszédéből a nemzetközi sajtó kiemelte, hogy „még ha a résztvevők véleménye nem is egyezik meg mindenben, sokkal erősebbek az összekötő szálak, és az egész világon fokozódik annak elismerése, hogy a Szovjetunió, a szocialista országok, a kommunista és munkáspártok nélkül nem lehet megoldani a béke, a nemzeti függetlenség és a társadalmi haladás problémáit.” A világforum elhatározta, hogy még az idén ifjúsági lezserelési konferenciát hívnak össze — színhely: Magyarország.

Súlyos nyugtalanságot okozott a hónap derekán Kairóban és más egyiptomi városokban

az a döntés, amely egy sor alapvető élelmiszer árát felfelé emelte. Tiltakozó megmozdulásokra került sor, munkások és diákok csaptak össze az először könnygázbombákat dobáló és gumibotokat használó, majd később fegyverhasználó rendőrökkel. Nem sokkal az első tüntetések után közölték: a kormány felfüggesztette az élelmiszerek árának emeléséről szóló rendelet végrehajtását. Az eredeti rendelkezés olyan élelmiszerek árának emelésére vonatkozott, mint a liszt, a rizs, a marga-

rin, a cukor és a tea — tehát tízmilliók mindennapi gondjait növelte volna. A tömegmegmozdulás háttérre — a moszkvai televízió kommentátora megállapítása szerint — az volt, „hogy az egyiptomi népnek elfogyott a türelme. A gazdasági helyzet az elmúlt években állandóan romlott és a tömegek nyomorúsága a növekvő infláció következtében állandóan mélyült.” Ugyanakkor egy vékony réteg megdagadása hallatlanul meggyorsult. A külföldi tőke — és néhány hihetetlenül gazdag egyiptomi család — számára a gazdasági helyzet romlása jelentős hasznot hozott. A még Nasser idején létesített állami szektor szerepét mindjártban visszaszorították, az ugyancsak Nasser idején megszervezett szociális ellátás költségvetését évről évre csökkentették. A legutóbbi hónapokban mindinkább Nyugat felé forduló egyiptomi gazdaságpolitika, a Nyugatról kapott „javaslatok a válság megoldására” juttatta Kairót az 1977. januári helyzetbe. Hivatalos jelentés szerint 79-en vesztették életüket a zavargások során, 566-an megsebesültek és jóval több mint ezer a letartóztatottak száma. Egyéb-
ként a hivatalos egyiptomi megnyilatkozások mindenekelőtt a kommunizistákat, általában pedig a baloldalt vádolják; a súlyos gazdasági helyzet kialakulásáért és a tüntetésekért olyan erőket tiltakozó a vádoltak padjára, akiknek az elmúlt esztendőben gyakorlatilag nem volt módjukban befolyásolni az eseményeket.

Mind világosabban látszik: ha esetleg februárban valahol, új színhelyen össze is ül a Genfben megkezdett

Rhodesia-értekezlet, egyelőre nincs kilátás arra, hogy a fehéreltepes kormány elfogadja az értekezlet angol elnökének, Ivor Richardnak megoly mérsékelt javaslatait is. Richard ugyan több alkalommal is tárgyalt — egy szomszédos országban a vezetőikkel és az afrikai felszabadító mozgalom egyes vezetőivel való megbeszélés után — Ian Smith miniszterelnökkel, aki azonban egyelőre nem hajlandó tudomásul venni a tényeket — mindenekelőtt azt, hogy eddig leghűségesebb támogatója, Vorster, a Dél-afrikai Köztársaság miniszterelnöke is cserbenhagyta. Most már Pretoriának, a Dél-afrikai Köztársaságnak is az a véleménye, hogy Ian Smith-nek bele kell egyeznie: még 1977-ben a fekete többség ad kormányt Zimbabuéban, ahogy az egykor Cecil Rhodes angol gyarmatosítótól elnevezett országot a szabadságharcosok nevezik.

Havannában ülésezett a KGST végrehajtó bizottságának

79. ülése. Az ülésen mindenekelőtt jóváhagyták a vb idei munkatervét, valamint a KGST és más nemzetközi gazdasági és műszaki-tudományos szervezetek közötti kapcsolatokra vonatkozó tervet is. Sok más kérdés mellett előzetes véleménycsere folytatta a KGST és a Közös Piac közötti kapcsolatokról is. Több olyan programot is megvitattak, amelyek mind Kuba gazdasági fejlődésének elősegítését szolgálják, és meggyorsítanak a kubai gazdaság és a KGST többi tagországának gazdasága közötti integrációs folyamatot. Megvitatták a KGST tervezési együttműködési bizottságának tájékoztatóját arról, miként halad a KGST-országok és Jugoszlávia együttműködésére vonatkozó javaslatok kidolgozása az egyik közös kubai—jugoszláv ipari tervben. Havannában járt és találkozott a KGST-országok képviselőivel a Guyanai Szövetkezeti Köztársaság képviselője, Desmond Hoyte miniszter, aki a sajtó képviselői előtt elmondotta, „országunk hivatalosan szeretne társulni a KGST-vel” s ennek formáit a jövőben konkretizálni kívánja.

Gárdos Miklós

Előző lapszámainkban tájékoztattuk olvasóinkat az év végi csúcsforgalom előkészületeiről, a Posta felkészülésének nagy munkájáról, majd pillanatképeket közöltünk a „fimisről”, a kis és nagy postahivatalok csúcsforgalmi munkájáról. Most úgy fogalmazhatunk: fellelégett a Posta, sikeresen megoldotta ezt a nagy erőpróbát. Igaz, kicsit fáradtak a dolgozók és vezetők, de kárpótolja őket az a tény, hogy országos és helyi szinten ismét megbirkóztak az év végi hatalmas forgalommal.

Felkerestük Juhari Istvánt, a Posta vezérigazgató-helyettesét, hogy megkérdezzük:

— Milyen eredménnyel zárult a csúcsforgalom, s ennek végrehajtását hogyan értékelte?

— A postaforgalmi szolgálatban sokéves tapasztalat, hogy a Posta életében minden évben az év végi csúcsforgalom jelenti a legnagyobb feladatot. Ez a csúcs rendszeresen ismétlődik, de mégis különös izgalom jelent a Posta dolgozóinak számára. Dolgozóinknak, vezetőinknek, és nem utolsósorban a szervezőknek, akik ezért a munkáért felelnek. A különös izgalom oka az, hogy a forgalom alakulása nem a Postán múlik. Ez mindig csak várható, de előre fel nem mérhető. Akkor végzet a vezetés jó munkát, ha felkészül az év végi csúcsforgalomra, ha ezt úgy szervezi meg, hogy a várható, de nem ismert feladattal megbirkózzon. Idén is a sokéves tapasztalatokra építettünk. Azokat a dolgozókat bíztuk meg, akik ebben a munkában nagy tapasztalattal rendelkeznek. A végrehajtásban is sok körülmény befolyásolja a munkát, ilyen például az időjárás. Nem mindegy, hogy esőben, hóban kell-e végrehajtani a feladatot. Idén ez utóbbi kettőt megúsztuk, de bizony a hidegből bőven jutott dolgozóinknak. Az akadályozó tényezők a vasutat is késleltették, a gépjárművek sem tudnak menetrendszerint közlekedni, de még a kézbesítő járatokban is fennakadást okozhat az időjárás.

— Az 1976-os év végi csúcsforgalomra való felkészülésben olyan intézkedéseket tettünk, amelyek az átlagosnál jóval magasabb csúcsforgalmat is képesek lebonyolítani. A hivatásos szervezőkön kívül ebben a munkában valamilyen vezető részt vett. A személynél és tárgyi feltételek biztosításáról elmondom: a postai munkához jól érő nyugdíjasokat vontunk be (ehhez segítséget nyújtott a SZOT és a Munkügyi Minisztérium, engedélyezve 260 nyugdíjas foglalkoztatását); megkerestük a két szalközépiskolánk vezetőjét és a fiatalok segítségét kértük, akik három ezer munkára segítséget nyújtottak a csúcsforgalom lebonyolításához. A felsőfokú (tiszt) tanfolyam hallgatói is részt vettek ebben a nagy munkában. Megfelelő volt tehát a felkészülés, viszonylag nyugodt légkörben dolgoztak a postahivatalok dolgozói. Ennyiben segítettük ennek, a sok munkának a végrehajtását. A tárgyi feltételek biztosításának — többek között — elmondom, hogy megkerestük a MÁV és a Volán Tröszt vezetőit, külön járatokat indítottak. (A Volán több mint 200 gépkocsit adott a Postának a csúcsforgalom lebonyolításához.) A Posta Központi Járműtelepén, jóval a csúcsforgalom előtt megkezdtek a gépjárművek karbantartását, amelyek így jó állapotban kerültek a forgalomba. A gondos felkészülés eredménye volt, hogy sokkal kevesebb gondunk volt a gépkocsikkal, mint például az 1975-ös év végén.

— A postás-dolgozók áldozatvállalása, felelősségvállalása, eredményes jó munkája tette lehetővé, hogy a múlt évi csúcsforgalmat sikeresen, viszonylag kevesebb zökkenővel és panasszal hajtottuk végre, mint a korábbi években. Rendkívül kedvezőtlen körülmény volt, hogy a három legnagyobb feldolgozó hivatal — a 70-es, a 72-es és a 78-as

— rekonstrukciója folyamatban van és ez nagyban nehezítette a feladat végzését. Ezért is külön értékelendő e munkának a kiváló ellátása.

A csúcsforgalom időszakában a felvételi munkahelyek megerősítése révén a várakozási idő alacsonyabb volt az 1975. évinél. A sorban állás szinte azonos volt az évi átlagossal. A közönség kiszolgálása folyamatosan, torlódásmentesen történt és ez országos viszonylatban a Posta dolgozóinak jó munkáját dicséri.

A pénzfelvételei szolgálatot a közületek nyitvatartásához igazodóan szerveztük meg. Fennakadás, torlódás általában nem volt, annak ellenére, hogy a pénzforgalom decemberben — 1975-höz viszonyítva — 7,1 százalékkal emelkedett és elérte a tizennégy-milliárdot!

— A csomagkézbesítésben is csúcsforgalmat bonyolítottunk le. A Budapest felveti csomagok száma az 1975. évvel azonos volt. Ugyanakkor a Budapestben kézbesített csomagok száma három százalékkal volt magasabb, vagyis háromszázezer darab csomagot juttattunk el a lakossághoz.

— A levélpostai küldemények országosan tíz százalékkal növekedtek és a kézbesített levelek, üdvözlőlapok száma meghaladta a százmilliót. Ami igen lényeges, a postahivatalokban kézbesítésre váró küldemény (levél, csomag, pénz) nem maradt, ezeket az ünnep előtt az ország egész területén minden címzett kézhez kapta! A nyugdíjak kézbesítését december 14-én megkezdítettük és a megadott határidőre befejeztük.

— A hírlapterjesztésnél a napi és szűnes lapok egy megjelenésre eső példányszáma az ünnepi megjelenések miatt 8 —10 százalékkal emelkedett. Az alkalmi kiadványok (például évkönyvek) hat százalékkal növekedtek. Erre az idő-

ből munkavédelemre 230 millió forint jut. A Posta most is legfontosabb feladatai közé sorolja a dolgozók élet- és munkakörülményeinek további javítását. A nehéz fizikai munkát gépesítik. Az igazgatás, az ügyviteli és a forgalmi szolgáltatások gépesítése hozzájárul a munka termelékenységének fokozásához, a dolgozók munkafeltételei javításához.

A szociális beruházások közül legjelentősebbek a budapesti női munkásszálló építésének folytatása, az érdi óvoda felépítése, az üdülőtételek fejlesztése és rekonstrukciója. A dolgozók lakásépítésének támogatására újabb pénzeszeget tervezett a Posta. A dolgozók

csak akkor végezhetik el az előttük álló feladatokat, ha javuló életkörülmények között, egészséges, korszerű munkahelyeken dolgoznak. Ebben az évben is szükség lesz a postás dolgozók áldozatos jó munkájára.

Reméljük, hogy a mindennapi postai szolgáltatások mellett teljesítik a postások kiemelt feladatait, a KGST-országok közötti hírközlési hálózat kiépítését. Segítik pártunk politikai és kulturális céljainak megvalósítását a tömegkommunikáció fejlesztésével, a rádió és a televízió műsorainak továbbításával és a hírlapterjesztéssel.

— Szirmai —

Évi 70 ezer levélszekerény Tamásiból

A negyedszázados Tamási Vegyesipari Szövetkezetben 10 esztendeje foglalkoznak postai levélszekerények gyártásával. Az idén öt típusból mintegy 70 ezret szállítanak a Postának, a belkereskedelemnek, s az egészhez képest kis mennyiséget külföldre is. Készítenek lépcsőházi levélszekerényeket, külterületi levéglyűjtőket és családi házakhoz postálá-

dákat. A Posta megrendelése alapján a tamási szövetkezetben gyártják az országban mindenütt megtalálható postai levéglyűjtőket, ezeknek a karbantartását is a szövetkezet végzi.

Postaládából a jövőben is legyártja a szövetkezet azt a mennyiséget, amit a belkereskedelem és a Posta igényel, de a jelenleginél többet szeretnének exportra is termelni.

Emberséggel megoldható

Kiskunhalas külterületén 700 rádió- és 250 televízió-előfizető van, akik az új külterületi kézbesítési rendszer életbe lépése óta egyre többet panaszkodnak. Az ok: amennyiben pár napot késnek a rádió- és tv-számla befizetésével, megbírságot kifizetnek.

A helyi postahivatal ilyen utasítást kapott, s csak végrehajtja azt. Helytelennek tartjuk ezt a gyakorlatot, mert a

külterületeken túlnyomórészt olyan idős emberek élnek, akiknek az is nehezükre esik, hogy kimozduljanak a lakásból. Az ő érdekében szólnak, hogy a nyugdíjak kifizetésekor egyenlíthessék ki tartozásukat. Nem csak rajtuk segítenek ezzel, hanem a túlterhelt postai dolgozókra is, akiknek szintén sok munkát okoz ez az időszak méltatlanul sújtó rendelkezés.

Bokros Erzs

Krakk József

Postások nagyaktíva-értekezlete

(Folytatás az 1. oldalról.)

A helyközi távbeszélő szolgálatban Csehszlovákiával létesült távhívó kapcsolat, 5 viszonylatban bővül a távhívó áramkörök száma. Vidéken a szegedi központ, a Pécsi Postaigazgatóság területén pedig 4100 állomás kerül üzembe helyezésre. A szolgálat fejlesztését segíti a Budapest—Győr irány 2700 csatornás bővítése és több koaxiális kábel építése.

Az állóköz-telepítés gyorsítása, a berendezések és hálózatok karbantartása, valamint a hibaelhárítási munkák javítása érdekében, az ezzel foglalkozó dolgozók bérfejlesztésére 7 millió forintot irányzott elő a Posta.

A vezetékek nélküli távközlés jelentős eseménye a solti adó üzembehelyezése. Az URH sávban 13, 3kW-os üzemi és tartalék adót telepítenek. Ezáltal nő mind a három rádióműsor vételközete. A televízió első műsorának vételét 9 átváltású adó javítja majd. Az úrtávközlési földi állomás is megkezdte működését az év végén. Ezzel lehetővé válik a televízió műsorok átvétele és a távbeszélő-csatornák üzemeltetése műhold igénybevételével. A tervezett fejlesztések után a rádió műsorok vétele az ország lakossága 86—97 százalékának, a televízió I. műsorának vétele pedig 93 százalékának biztosítva lesz.

A Posta 1977. évi tervében szereplő bevétel-növekedés 26,7 százalékat a létszám, 73,3 százalékat a termelékenység növekedése eredményezi. A terv teljesítésének a feltétele a munkaerő hatékonyabb felhasználása, a munkaidő jobb kihasználása, a munkafeltételek biztosítása és jobb megszervezése.

A Posta tervezett gazdasági eredményei 4,5 százalékos bérszínvonal-növelést tesz lehetővé.

Szociálpolitikai célokra a Posta ebben az évben is nagy összeg, 548 millió forint felhasználását irányozta elő. Eb-

KÖRINTÉRIJÓ

Józan mérlegelés igényével

Az újtómozgalom eredményei

A Magyar Szocialista Munkáspárt XI. kongresszusát követően, 1975. november 11–12-én tartotta X. kongresszusát a Magyar Postások Szakszervezete. Az azóta eltelt több mint egy év magába foglalja népgazdaságunk V. ötéves tervének első évét is.

1977 januárját írjuk, de ez ne csak az új tervek megvalósításának kezdetét jelentse számunkra. Számot kell vetnünk a kongresszus óta eltelt idő munkájáról, nehézségeiről, eredményeiről.

Ezek alapján megállapíthatjuk, hogy az MSZMP politikájával azonosulva a Postások Szakszervezete következetesen halad a X. kongresszus által kijelölt úton, melynek cselekvő részesei a postás dolgozók.

Szokásos járó körinterjúnkban tehát azt kérdezzük meg az igazgatóságok szakszervezeti tanácsainak vezetőitől, hogy:

Terveikből mit sikerült megvalósítani az elmúlt évben, és milyen célokkal indulnak az 1977-es esztendőnek.

Szinte minden megkérdezett titkár kiemelten tér ki a bizalmiak megnövekedett jog- és hatáskörére. Látható, hogyan segítik, figyelik a fejlődést, oktatják az „újat”, amelyre munkájuk során nagymértékben támaszkodni szeretnének a jövőben.

Együttműködés munkával

— Az 1976-os év több szempontból is új vonásokat tartalmazott — kezdte a telefoninterjú Megyeri László, a Soproni Postaigazgatóság ISZT-titkára, majd pillanatszerűen folytatja. — Nehéz, de megítélésem szerint eredményes évet hagytunk magunk mögött. A Soproni Postaigazgatóság gazdasági eredményei kedvezően alakultak. A tervezett nyereséggel szemben 1 millió forintot többlet-nyereséget sikerült elérnünk. A terület postás dolgozóinak élet- és munkakörülményei javultak. 1976-ban adtuk át a Hévíz postahivatalt, s 6 kis postaház építése fejeződött be.

Az érdekvédelmi munkát a jogi tanácsadástól, a jogsegélyszolgálatra történő áttállás is tükrözi. Új színfolt volt az oktatás terén a szocialista brigádvezetők oktatásának megszervezése. 1977-ben is kiemelt feladatként fogjuk kezelni választott tisztségviselőink tanfolyami képzését, továbbképzését. Szeretnénk tovább fejleszteni a saját üdítési lehetőségeinket.

Az elmúlt évben számszerűsített tekintetbe, nem alakult kedvezően baleseti helyzetünk. Ennek javítására fokozni kell a megelőzést: a felvilágosi-

tást, oktatást, propagandát és ellenőrzést.

Az igazgatóság 1977. évi terveit megalapozottak és emellett feszítették is. Ezek között szerepel a bevétel 4,8 százalékos emelése mellett Tapolca 1. postahivatal átadása, folytatódik Ajka és Devecser postahivatalok építése, ezenkívül 7 kis posta befejezését és átadását tervezzük. Az épületek felújítására, karbantartására, a vízellátás javítására, az előző évinél magasabb összegeket tartalmaznak a tervek.

Az 1976. évi eredmények elérésében nagy mozgásteret volt a munkaverseny-mozgalom. Az 1977. évi feladatokat végrehajtásában is számítunk a mozgalomban részt vevő egyénekre és kollektívákra egyaránt. Továbbra is nagyon fontosnak tartjuk az anyaggal, energiával és a munkaerővel való ésszerű takarékoskodságot, a minőség további javítását, a munkafegyelem szilárdítását.

Az elmúlt év eredményeiben tükröződik szakszervezeti bizottságaink és valamennyi tisztségviselő munkája, amelyet ezúton is megköszönünk. Bizom abban, hogy együttes munkával 1977. évi feladatainkat is sikerül megvalósítani.

Új telefonközpont

Elsősorban a Távközlési Üzem nagy beruházása volt a múlt év egyik kiemelt feladata. Széles összefogással, a szocialista brigádok mozgósításával és segítségével szeretnénk elérni, hogy a levonható tanulságok ne ismétlődjenek meg Szegeden is — mondja Keresztes Mihály, a Szegedi Postaigazgatóság ISZT-titkára. Majd így folytatja:

— Persze, a tevékenységünkön kívül tovább javítottuk a dolgozók munkakörülményeit. Sok kiegészítést szereltünk be és folytattuk a külterületi támpontos kézbesítő-rendszer kialakítását, ezáltal is könnyítve a dolgozók munkáját, javítva jövedelmüket. A tervezett öt kispostaház helyett nyolc készült el. Mindezek azt mutatják, hogy a feladatok szé-

les skálája állt az igazgatóság előtt.

Új évi feladatainknál vissza kell kanyarodnom a távbeszélőszolgálatra, hisz a szegedi új műszaki üzem átadása után el szeretnénk kezdeni a kecskeméti távbeszélőüzem és crossbar központ építését. Jelentős segítséget nyújtunk a második félévben átadandó új irodaszárny üzembe helyezéséhez is. Ezzel egyidőben ezer adagos konyha és orvosi rendelő fog a dolgozók rendelkezésére állni. Szeretnénk megszűntetni a zsúfoltságot Szeged 1. postahivatalnál és a Szállítási Üzemnél, valamint a mostoha körülmények között működő mórakalmi és mezőkövácsházi körzetmesterségnél.

Szeretnénk megnövekedett feladatainkat maradéktalanul ellátni.

A brigádokra támaszkodva

A Posta Rádió- és Televízió-műszaki Igazgatóságnál Hoszszú Lajos, a szakszervezeti tanács elnöke kerestem meg a kérdéssel.

— A gazdasági feladatokat segítő tevékenységünk mellett több, a dolgozókat közvetlenül érintő célokat valósítottunk meg tavaly. Ezek közé tartozik a munkavédelmi intézkedési terv végrehajtásának tapasztalatai alapján hozott határozat, például a pécsi tv-torony védőkorlátjának biztonságos megoldására. A munkafegyelem helyzet vizsgálatánál a panaszgyűjtés gyorsabb intézését is napirendre tűztük. Elmondhatom, hogy — legjobb tudomásom szerint — nincs már panasz, amelyet ne vizsgálnánk ki, s ne válaszolnánk rá.

A továbbiakban is igyekszünk javítani a dolgozók helyzetén és az előző évek

gyakorlatához hasonlóan, a múlt évben is megrendeztük a „nők fórumát”.

Az idén az ISZT közgazdasági bizottsága vizsgálja az igazgatóság újítási terveinek végrehajtását és javaslatot tesz a hatékonyság fokozására. Szocialista munkaverseny-mozgalomban a folyamatos fenntartása mellett állandóan keressük az újat. Igye-
szünk erősíteni a Dolgozó Hatékonyabb mozgalom széleskörű elterjesztését. Tavaly támogattuk a DH-bizottságok megalakulását, az idén pedig közvetlen segítséget nyújtunk eredményes működésükben.

Az igazgatóság gazdasági és műszaki tervfeladatainak teljesítését — természetesen dolgozóink aktivitásában bízva — elsősorban a munkaverseny-mozgalom keretén belül szeretnénk megvalósítani.

Zachár Győzőné, a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság ISZT-titkára a munka iránti lelkesedés és céltudatosság hangjával a megkérdezteket mondta: — Az ISZT már az elmúlt év utolsó napjaiban a józan mérlegelés igényével tekintett vissza a megtett útra és felkészült az 1977. évi tervek és célok megvalósítására.

Már az elmúlt évben bizalmi küldötttervezeteken vitattuk meg a szociálpolitikai és a törzsgárda-tervezetet. Ez év első felében — ugyancsak a bizalmi küldötttervezeteket határozata alapján — terjesztjük a tanácsülés elé a kollektív szerződés és az igazgatósági függelék módosítására, valamint a részesedési alap ez évi felosztására vonatkozó javaslatokat.

Igazgatóságunknál a tavalyi bérfejlesztés postal viszonylatban is kiemelkedő volt, a leg súlyosabb bérezési problémákat részben sikerült megoldani. Az 5,1 százalékos bérfejlesztésből kiemelt összeget juttattunk a helyközi távbeszélő-forgalmat ellátó dolgozóinknak. A műszaki fenntartó személynél bérezési gondjainak megoldása az évi feladataink közé tartozik.

Megoldásra váró gondjaink között szerepel a belföldi és a nemzetközi központban még mindig fennálló munkaerő-

hiány, a kecskeméti hálózat-fenntartó üzemegység megfelelő kialakítása, a kaposvári erőstöltő üzem szellőzőberendezésének felszerelése, a hálózat-fenntartó osztály elhelyezése-nek megoldása.

1976-ban több mint kétszerezésre bővült az üzemi család-
os üdültetés lehetősége. Úgy érezzük, ezzel is nagymértékben hozzá tudunk járulni a dolgozók pihenéséhez, kikapcsolódásához.

A tanulás és a közművelődés terén fontos állomáshoz érkezünk. Az idén érettségizőnek a Postaforgalmi Szakközépiskolának az épületünkbe kihelyezett tanulói és gazdasági vezetéssel egyetértésben máris tervezzük az újabb első osztály indítását.

A szakszervezeti munka hatékonyságának növelése érdekében és a Postások Szakszervezete által nyújtott lehetőségek alapján a tisztségviselők alap- és továbbképzése minden szinten folyik.

Befejezésül talán csak annyit, hogy a szervezett dolgozó kollektívánkra támaszkodva, segítségükkel és munkájukkal szeretnénk a magyar szakszervezetek XXIII. és a Postások Szakszervezetének X. kongresszusa által megfogalmazott célokat igazgatóságunknál megvalósítani.

Tisztségviselők oktatása

Beszélgető partnerem Nagy Ferencné, a Budapesti Postaigazgatóság ISZT-titkára.

— Kiemelten kezeltük az elmúlt évben az újtómozgalommat. Kétéves újtási versenyt hirdettünk meg, ezen belül megítáztuk az „egy brigád — egy újítás” mozgalmat és ebbe a brigádjaink eredményesen bekapcsolódtak.

— Érdekes kezdeményezés volt a „Forum”, amely a 70-es és a 78-as postahivatal rekonstrukciójával foglalkozott. A dolgozók az ott folyó munkával kapcsolatban tehetők fel kérdéseiket, s mindjárt választ kaptak. Ez évi tervünk között szerepel, hogy a 72-es postahivatalban is — ahol hasonló rekonstrukció folyik — ilyen fórumot szervezzünk.

Napközi a gyerekeknek

Sütő Istvánt is a munkahe-
lyén kerestem fel körinterjúnk kérdésével. A Budapest-vidéki Postaigazgatóság ISZT-titkára beszélgetésünk közben a következőket mondta:

— ...Úgy vélem, szakszervezeti tanácsunk és a dolgozók is megtették mindent a munkaverseny frontján, hogy a kitűzött célokat elérjük, az-
al ugyanis nem dicsekedhetünk, hogy akár a postaforgalom, akár a műszaki szolgáltat hatékonyságát valami nagyobb korszerűsítés, vagy a technika, illetőleg a technológia valamilyen jelentősebb változása fokozta volna 1976-ban. Eredményeinket a dolgozók csakis fizikai, vagy szellemi felkészültségük és tehetségük fejlesztésén keresztül érték el. Az igazgatóság a tervezettel szemben mintegy 190 —200 fővel túllépte a létszámát 1976-ban, állománya azonban még mindig 180—180 fővel kisebb létszámnormájánál.

Szociális programunkat teljes mértékben teljesítettük. Felszerelési hiányszorosságok miatt azelőtt nem volt látogatott a kulcsi üdülők, Most 900 ezer forinttal korszerűsítettük és már a múlt évben is telt ház volt. Korszerűsítettük a tatabányai üdülők, azóta itt is telt ház van. A Balatonnál is 16 —18 fős turnusokkal az egész

nyarat kihasználtuk. Az V. ötéves terv alatt megvalósul a Siófok-aranyparti üdülő, Nagy eredménytiek tartom, hogy területünkön nincs egyetlen egy közeg sem, ahol a postás dolgozók gyermekeit napközben el nem tudnánk helyezni. Ez a tanácsokkal való jó együttműködésünk eredménye.

Sok hivatalunk bérlemény, a múlt évben — tanácsi vála-
latokkal — saját erőből 34 —35 új, korszerű kishivatalt adtunk át. Tatabányán átadtuk a forgalomnak az ország egyik legkorszerűbb nagyhivatalát. Még ebben az ötéves tervben elkészül a salgótarjáni nagyhivatal és a székesfehérvári új, korszerű postaépület, amelyben a távközlési szolgálat is helyet kap. Kialakítjuk Székesfehérvár 2 góchivalt. Ennek feladata a Dunántúl postaforgalmának irányítása lesz.

Befejezésül talán csak annyit: ha az V. ötéves tervet is úgy zárjuk, ahogy a múlt évet, olyan eredményesen, azt hiszem, nem lesz szűgye. nekni valónk. Jó gárdánk van és én bízom a dolgozóinkban, mert azok az emberek, akik pár éve a rossz körülmények között is jó eredményeket értek el, a jövőben is bizonyára megállják a helyüket.

Miről is nyilatkozhatok? — kérdez vissza Szarka György, a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság Szakszervezeti Tanácsának titkára. Egy pillanatra eltűnik arcáról a mosoly. — Nem könnyű a helyzetem. Az 1976. évi feladatok végrehajtása szépen indult. Optimisták voltunk. Minden erőnkkel a Belvárosra koncentráltunk. Aztán valahogy minden össze-
szejtött, lekerültünk a hullámvölgybe. Most már úgy érzem, túljutottunk „sebeink ke-
negetésén”, persze levontuk a tanulságot, visszanyertük a hitünket, s egy kicsit meg is erősödöttünk.

Az 1977. évi feladatok mindjárt azzal kezdődtek, hogy széles összefogással megpróbáljuk kábelhiba-ma-
radványainkat minél rövidebb idő alatt a minimálisra csökkenteni, közben a régi kábelek cseréjével is birkóz-

Arccal a beruházások felé

A szakszervezeti tanács a múlt évi munkatervét, azt lehet mondani, hogy 100 százalékosan teljesítette. Az igazgatóság a kishivatalok beüzemeltetését majdnem mindenütt befejezte. Ez olyan előny, hogy körülbelül 100—150 kishivatali dolgozónak jobb munkakörülményeket tudunk biztosítani — kezd az interjú Horváth Kálmán, a Miskolci Postaigazgatóság ISZT-titkára.

A nagyhivatali beruházások (például Kazincbarcika, Léninváros) is folyamatosan haladnak területünkön. Befejeződött az egri műszaki létesítmény építése, folyamatban van a BHG által gyártott telefonközpont szerelése.

Az igazgatóság árbevételi tervének egyes területein lemaradás van, ezzel szemben a Hálózatépítő Üzem ötmillió forinttal túlteljesítette teljesítménytervét. A hírlapárak emelkedése maga után vonta a hírlapberek túllépését, en-

száma, érthetően emelkedett az érdeklődés az újítás iránt a nők körében is.

Elkészült Nyíregyházán a 20 személyes korszerű, minden igényt kielégítő munkásszállás. A múlt év végén saját kezelésű üzemi konyhát indítottunk be Debrecen területén.

A jövőben nagy gondot fordítottunk a bizalmiak folyamatos és fokozottabb oktatására, hogy jobban megfeleljenek a követelményeknek. A rendszeres helyettesekkel fokozottabban törődünk, ez kiterjed az oktatásra, a bérfejlesztésre és a szociális helyzetük javítására is. Terveink közé tartozik még, hogy Nyíregyháza és Debrecen után Szolnokon is szeretnénk megvalósítani az önálló postás orvosi rendelőt,

Ismét optimizmussal

nunk kell. Talán úgy össze-
gezhetném, hogy jobb üzemi-
vitellel el kell érniük, hogy a telefon-előfizetők zavartalanul használhassák állomásukat. Kell ennél jobb kívánság? — s visszajön arcára az optimista mosoly.

— Persze, még jobbá kell tenni munkahelyeink szociális, kulturális ellátását. Még következetesebb bérpolitikát, ösztönzési rendszert kell megvalósítani a gazdasági feladatok végrehajtása érdekében — folytatja.

Mozgalmi terén pedig kíváncsi vagyok, hogy minden bizalmi cselekvően tudjon élni a megnövekedett hatáskörével. E területen ez adja az egyik fő feladatunkat is. Meg vagyok győződve arról, hogy az igazgatóság — dolgozóinak és vezetőinek összefogásával, áldozatot is vállalva — sikeresebb évet fog zárni. Ehhez kívánok jó erőt és egészséget.

Tízmillióért

Szépe Lőrinc, a Pécsi Postaigazgatóság ISZT-titkára a tavalyi évvel elégedett, és a soron következő feladatok megvalósításában bízik. Ez érződött beszélgetésünk során is.

— A múlt év egyik legkiemelkedőbb eredménye, hogy dolgozóink egy részének jobb élet- és munkakörülményeket tudunk biztosítani a mintegy 31, terven felül megépített kis postahivattal, amelyek nagy részét üzembe is helyeztük.

Az idén pedig, több mint háromszáz postás dolgozónak jogos igényének eleget téve, a pécsi Diósi úti műszaki telephelyen mintegy 10 millió forintért üzemi konyha és más szociális létesítmények építé-

sét kezdjük meg. Úgy érezzük, sokat tettünk a családi üdültetésért az elmúlt években is, az idén pedig Siklóson és Pónyodon kívánjuk az üzemi üdülők férőhelyeit növelni.

Természetesen nemcsak üdülünk, hanem a szakszervezet hatékony, termelést segítő munkájával igyekszünk elősegíteni az ideai feladatok maradéktalan teljesítését is.

1977-ben az eredményesebb munkaerő-gazdálkodás érdekében szükségesnek tartjuk — ahol a feltételek megvannak —, a teljesítménykövetelményhez kötött racionálisabb bérezést és ösztönzést, a még következetesebb bér- és szociálpolitikáknak megfelelően.

SZOCIALISTA MÓDON

Kézbesítő brigád a 114-es hivatalban

Köztudott, hogy a Posta számos munkaterületen létszámgondokkal küzd. Fokozottabban érinti ez azokat a munkaköröket, ahol a nehéz fizikai munkát, rossz körülmények között kell végezni. Nem éppen irigylésre méltó például a távkábelkészítők „rideg” életmódja, a kábeltekercs fizikai megterhelése, vagy a kézbesítők nehéz, felelősségteljes munkája.

Az életszínvonal emelkedésével, a lakosság igényeinek fokozódásával párhuzamosan növekszik a postai szolgáltatásokkal szembeni igény is. A megnövekedett feladatokat csak akkor lehet maradéktalanul végrehajtani, ha — ismerve a korlátozott objektív lehetőségeket — jó együttműködés alakul ki a vezetők és a dolgozók, valamint a kollektívák között. Nem kétséges, hogy a tervfeladatok végrehajtásában rendkívül fontos szerepe van a munkaverseny-mozgalomnak, ezen belül is elsősorban a szocialista brigádok tevékenységének. De ez „csak” a gazdasági oldal. Ma már senki sem vitatja a brigádok tudatformáló erejét, jelentőségét a kollektív szellem kialakításában.

Vajon hogyan valósul meg a budapesti, 114-es postahivatal egyik kézbesítő brigádjánál? Erről faggattam Czappán Elemérné, a hivatal szb-titkárát és Obolér Józsefet, a brigád vezetőjét.

— A hivatalnál 14 brigád dolgozik, ebből 11 kézbesítő brigád. — *tájékoztat az szb-titkár.* — A Petőfi brigád a jobbakk közül való, tízenegyszer nyerték el a szocialista címet, négyszer pedig az aranykoszorút. (Miközben beszélgetünk, a hivatalvezető elem rakja a brigádnaplót, Rögton hozzászól, hogy a naplót nem brigádtag vezeti, ugyanis minden brigádnak van egy instruktora — általában adminisztratív dolgozó — és az a gyakorlat alakult ki, hogy ők vezetik a naplót. A kézbesítők többsége nem szereti az ilyen jellegű adminisztrációt. Inkább szóban mondják el egy-egy esemény forgatókönyvét, vagy leírják egy papírra, amit aztán a napló vezetője átmásol. Nem tudom, hogy nem volna-e helyesebb, ha a napló vezetője is brigádtag lenne? Az instruktornak nem a naplóvezetés a feladata.)

Éppen a „dekorációt” tanulmányoztam, amikor belépett a szobába a brigádvezető. A látottakhoz rögtön hozzáfűzte, hogy a szépen kidíszített napló nem minden esetben valóságos tükrökre a kollektív munkájának, életének. Bizonyára vannak, akik sokat adnak arra, hogy kozmetikázzák a semmittevést — ha sikerül —, de náluk fordított a helyzet. Azért bízták a napló vezetését az instruktornak, hogy kivételében hűen tükrözze munkájuk tartalmát.

— Munka pedig bőven akad — mondja a hivatalvezető. — Az ünnepi forgalom soha sem volt olyan nagy, mint az idén és véle-

ményem szerint a brigádok hozzáállása, egymás munkájának segítése eredményezte végül is a zavarmentes lebonyolítást. A Petőfi brigád kiemelkedő munkát végzett. Besegítettek a közönséges küldemények beosztásában, mindig számíthatunk rájuk azonban a területeken, ahol szorított a cipő.

— Jó társaság alakult ki a brigádból — veszi át a szót Obolér József. — Amikor megalakultunk, már valamennyien némi tapasztalattal rendelkezünk. Ugyanis azelőtt mindenki tartozott egy-egy brigádtalhoz és az irányítószámrendszer bevezetésével kerültünk tulajdonképpen össze. Vannak közöttünk vidékiek és pestiek, fiatalok és idősebbek. A tagok közül négyen vállalták, hogy az új belépők számára oktatásokat tartanak. Többen társadalmi ellenőrként tevékenykednek. Gyakran rendezünk vetélkedőket. Legtöbbször csak úgy a brigádon belül, de gyakran jönnek „idegenek” is.

— A művelődési központban van egy úgynevezett brigádvezetők klubja. Többször elmentem ide — többedmagammal —, hogy szerezzek egy kis tapasztalatot másoktól, hogy elmondjam én is: mi, hogyan csináljuk. Tudja, véleményem szerint annak a bizonyos harmas jelzőnek az utolsó része a legmegfoghatóbb és talán a legfontosabb. Dolgozni minden becsületese ember szeret. Ha sok munka van, csaknem mindenki belátja, hogy akkor rá kell hajtani. A tanúlással sokan lehetnek úgy, hogy nem azért ülnek be az iskolapadba, hogy ezzel is szocialistább emberré váljanak, hanem mert szakmailag, szükségét érzik a fejlődésnek, vagy szeretnék fokozni általános műveltségüket. De szocialista módon élni: az már több „állásfoglalást” tartalmaz.

— Ez utóbbit, a brigádnál miben nyilvánul meg?

— Elmondok néhány példát. „Lerobbant” egy dolgozónk. A brigád segíti a családát anyagilag, ugyanakkor gyakran meg is látogatjuk őket. Patronáltunk néhány évig, nevelőotthonban tanuló gyerekeket. Volt itt nálunk egy március 15-i ünnepség, amit sose felejték el. Erre a megemlékezésre a gyerekeket is bevontuk: verseket mondtak. Közülük senkit se kell noszogatni, hogy ugyan menjen már a szemínáriumra. Valahogy természetesen vesszük.

A hivatal szociális helyzetéről már írt az újság. Aki ide belép, az rögtön látja, hogy ezen a területen van még tennivaló. De aki hosszabb ideig tartózkodna itt, az mást is észrevenne. Mondjuk azt, hogy itt a fizikai és az adminisztratív dolgozók között nagyon jó a kapcsolat.

— Az idén ismét az aranykoszorús jelvényt pályázták meg?

— Szeretnénk többet is elérni...

— th —

Új bérrendszer a hírlapárusoknál

1977. január 1-től megváltozott a hírlapárusok bérrendszere, amelyet részletesen a kollektív szerződés módosítása tartalmaz, ez a Po. É. 1976. évi 47. számában (XII. 28.) megjelent.

Az új bérrendszert hosszabb ideje egy szakemberekből álló munkabizottság dolgozta ki, amelyben szakszervezetünk is részt vett. A többször átdolgozott és próbászámításokkal alátámasztott javaslatot elnökségünk is megtárgyalta és néhány módosítással elfogadta, egyetértett bevezetésével.

A bérrendszer változása az érdekeltek körében érthetően élénk érdeklődést váltott ki. Ezért ebben a formában is indokoltnak tartjuk tájékoztatni a tagságot és a tisztviselőket a legfontosabb tudnivalókról.

Miért vált szükségessé a bérrendszer megváltoztatása?

Az 1970-től érvényes hírlapárus bérrendszer már nem felelt meg a mai követelményeknek. Az elmúlt években megváltoztak az árusítás körülményei, a lapok összetétele. Emelkedtek az eladási árak, javultak a munkakörülmények. A változások jelentős keresetarány-eltolódáshoz vezettek, ugyanakkor a kifizetendő árusításon az állandósult a munkaerőhiány. Az árusítók között indokolatlanul keveset aránytalanság alakult ki, mivel a forgalmazott összeg jelentős növekedése esetén sem történtek meg az indokolt kategóriamódosítások. Gyakorlatilag a bérrendszer már nem tükrözte és fejezte ki a tényleges munkaráfordítást.

korlatilag a bérrendszer már nem tükrözte és fejezte ki a tényleges munkaráfordítást.

Mi az új bérrendszer célja?

Mindenekelőtt az, hogy a terjesztéspolitikában segítse elő a központi kormány- és pártbizottságok megvalósítását. Jobban ösztönözzön a terjesztésre és az egyéni teljesítmények növelésére. Ezzel egyidejűleg emelkedjenek a jelenlegi alacsony keresetek, míg az indokolatlanul magas jövedelmek mérséklődjenek. Az árváltozások minimális hatást gyakoroljanak a bérekre, tehát a bérekben mindinkább jusson kifejezésre a tényleges munkaráfordítás. A bérrendszer is biztosítsa az árusítók közötti igazságosabb lapelosztást, valamint a terjesztés érdekében a kisebb forgalmú árusítókra a dolgozók létminimumát. Az új bérrendszer kidolgozásánál célkitűzés az is, hogy egységes bérrendszer legyen a budapesti és vidéki árusítókra, hírlapboltokra egyaránt.

Az új bérrendszer lényege és összetevői:

Az új hírlapárus-bérrendszer vonatkozik valamennyi hírlapárusra, hírlapbolti eladóra, úgy Budapesten, mint a vidéki igazgatóságok területén. Az első lényeges változás tehát, hogy nem lesz eltérés a budapesti és a vidéki árusok bérezésében.

Az új bérrendszer úgynevezett kombinált bérrendszer, ami azt jelenti, hogy a

kereset több tényezőtől, konkrétan négy részből tevődik össze. Ezek: alapbér, darabpénz, jutalék, munkahelyi pótlék. Ezek szerint megszűnik az árusítók közötti egyrészt kategóriába, másrészt jutalékkulcsokba, illetve jutalékcsoportokba való sorolása.

Alapbér minden árust megillet. Mértékét a dolgozó munkakészségétől és az eladott darabszámtól függően kell megállapítani a bizalmi egyetértéssel. Az alapbér alsó és felső határa attól is függ, hogy a havi forgalom 10 000 darab alatt, vagy felett van. Az első esetben 1000–1200 forint, míg az utóbbi esetben 1200–1500 forint lehet. Amennyiben a havonta eladott hírlapok darabszáma 10 000 darab alatt van, 1200 forintnál magasabb alapbért csak az igazgatóság engedélyével állapíthatnak meg. Ebben az esetben sem haladhatja meg azonban az 1500 forintot. Az alapbért, egy biztosított bérnek is tekinthetjük, amelyet éventeként felül kell vizsgálni, s szükség szerint módosítható.

Darabpénz a havonta eladott lapok darabszáma után esedékes és egységesen 6 fillér. Ez a bértényező az eladott példányszám növelésére ösztönzi az árusokat. Az új bérrendszerben megszűnt a különbség a fehér és a színes lapok között, vagyis az árusnak egyaránt érdeke mindegyik terjesztése, hiszen jövedelmüket növeli.

Jutalék a forgalmazott összeg nagyságától függ. Havi 50 000 forint forgalmazott összegig 2 százalékos, ezen felüli összeg után 1 százalékos. Magasabb, konkrétan 20 százalékos jutalék illeti meg az árust a magyar nyelvű szovjet lapok és a szocialista országok napilapjai után.

Munkahelyi pótlék kizárólag azoknak jár, akik a szabadban árusítanak, vagy a fűtési időben nem fűthető helyen végzik az árusítást. A munkahelyi pótlék tehát az eltérő munkakörülményeket fejezi ki.

Szólni kell még az egyéb postai dolgozók árusjutalékának módosításáról is. Úgy Budapesten, mint vidéken a hírlapárusítást végző kézbesítőket és egyéb postás dolgozókat a napilapok után darabonként 15 fillér, az egyéb kiadványok után darabonként 32 fillér jutalék illeti meg. A magyar nyelvű szovjet lapok és a szocialista országok napilapjainak forgalmazott összegét után a jutalékkulcs itt is egységesen 20 százalékos.

Feltétlenül utalni kell arra —, s ez nem lényegtelen —, hogy a bérrendszer módosítása nem érinti a fokozati díjat, a törzsgárdajutalmat, éjszakai pótléket, stb... Az új bérrendszer bevezetésével nem lesz kisebb bértől megilletés, az árusok az eddigieknél magasabb összegben fogják megkapni a jutalmukat.

Mind szakmai, mind szakszervezeti területen igen nagy gondot kell fordítani a bevezetés előkészítésére, az érdekelteket tájékoztatására és az előírás szerinti végrehajtásra. Ezért szükséges, hogy a szakmai vezetők minden szinten együttműködjenek a szakszervezeti és helyi pártszervezetekkel az egységes értelmezés és cselekvés érdekében.

Kovács József

Az összbizalmi tanácskozásokról

A 70. sz. postahivatal egyike azoknak, melyek az üzemi demokrácia újabb fórumának — az összbizalmi tanácskozások rendszerének — kísérleti bevezetésére megbízást kapott.

A Budapesti Postaigazgatóság legnagyobb és legösszetettebb feladatú hivatala. Értéke, hogy a SZOT és a Munkaügyi Minisztérium bennünket jelölt ki az üzemi demokrácia szélesítésében való részvételre.

Nem jelentett újat számunkra a bizalmiakkal való szorosabb együttműködés, mert eddig is minden, a dolgozókat érintő kérdésben — a döntések meghozatala előtt — kikértük véleményüket.

Az összbizalmi tanácskozások rendszere új fórummal gazdagította az üzemi demokrácia frontját. A hivatali szb 58 bizalmi és 7 osztálybizottsági titkár delegált a tanácskozásokra, melyeket a szakmai vezetők a szakszervezeti bizottsággal együtt készítettek elő. E tanácskozásokat évente kétszer tartottuk meg. Az anyagot a bizalmiak írásban előre megkapták, hogy később ne kelljen felvetni a kérdésekre a szakmai vezetőknél 30 napon belül érdemi választ kell adnia. A kísérleti időszak alatt három tanácskozás zajlott le. Megállapításunk szerint ezek kicsit még termelési tanácskozás jellegűek, bár a bizalmiak már más munkakörökkel összefüggő kérdésekkel is foglalkoztak. Több hasznos javaslat elhangzott, melyekből nem egy megvalósításra is került.

Az összbizalmi tanácskozások mellett a hivatalnál rendezett egyéb értekezletekre is meghívtunk egy-egy bizalmi, akik érdemben részt vettek a tárgyalásokon, véleményező és javaslattevő jogkörrel.

Ezek óta tart hivatalunkban a rekonstrukció. Ennek eredményeként egyre több a korszerű munkahely. De áttekinthetetlenül megteretnie csak a bizalmiak segítségével lehet.

A KNEB megvizsgálta hivatalunknál az üzemi demokrácia érvényesülését. Megállapította, hogy gondos előkészítő, lebonyolító és értékelő munkával segítjük az erre vonatkozó határozat végrehajtását.

Erősödött hivatalunkban a dolgozók tulajdonosi szemlélete, felelősségérzete közös dolgunk iránt.

Fenti megállapítások ellenére — bár a tanácskozások rendszere az üzemi demokrácia szélesítését jelentette — még nem töltötte be a munkaszellem funkcióit. Ezért üdvözlöztük örömmel a vezérigazgató utasítást, mely egyetelműen rendezi a bizalmiak egyetértési, véleményezői és ellenőrzési jogait.

Első nagy munkánkat — az év végi csúcsforgalom sikeres lebonyolítását — kapott pénzjutalom szétosztását — a bizalmiak bevonásával végeztük. Reméljük, hogy ez egyetértési joguk alkalmazásának sikeres vizsgálója lesz.

Simoray Lajos
hivatalvezető

Kitüntetés — katonáknak

Meleg hangulatú ünnepségen nyújtotta át a KISZ Központi Bizottságának Vörös Vándorzású Moró György, a magyar néphadsereg 6050. sz. alakulatának az 1976. év folyamán mind a KISZ-munkában, mind a katonai, mind pedig a gyakorlati kiképzésben elért kiemelkedő eredményeiért. Az ünnepségen részt vett, s vezérigazgatói elismerést nyújtott át sorkatonáknak és tiszteknek Horn

Dezső miniszterhelyettes, a posta vezérigazgatója. A kitüntetett alakulat csaknem 12 éve vesz részt a földalatti kábelhálózat építésében, s ez idő alatt kétszer már elnyerte az említett magas kitüntetést.

További jó eredményeket kívánunk az alakulatnak a katonai kiképzésben ugyanúgy, mint a KISZ-munkában, nem kevésbé a számukra gyakorlati szakképzést jelentő hálózati feladatok, amelyek az

A szakszervezeti oktatásról

Lassan az oktatási év felénél tartunk, s így már beszélhetünk az oktatási év kezdetének tapasztalatairól, egyúttal tájékoztatást adhatunk az elkövetkező hónapok feladatairól.

A szakszervezeti politikai oktatást a SZOT-titkárság határozta, valamint szakszervezetünk elnöksége 1976. júniusi irányelvei alapján szerveztük meg. Az oktatás szervezése általában a párt- és KISZ-szervezetekkel egyetértve, összehangoltan folyt, így lehetővé vált azon szervezett dolgozóknak az oktatásba való bevonása, akik más politikai, vagy állami oktatásban nem vesznek részt.

Az előkészítés időszakában gondot okozott, hogy viszonylag rövid idő állt rendelkezésünkre a tananyag megrendelésére. Ennek ellenére az alapszervezetek többsége megrendelte a hallgatók részére a tananyagot és a propagandisták részére a „Propagandista Napló”-t. Csak egyes budapesti alapszervezeteknél okozott nehézséget a tananyag és a Propagandista Napló hiánya, ami téves igényfelmérés, vagy késői megrendelés következménye volt.

Az utólagos tananyag-igények kielégítését — mind a propagandisták, mind a hallgatók részére — segítettük, de sajnos, a Propagandista Naplóból a később felmerült igényeket a Táncsics Kiadó nem tudta kielégíteni. Szerencsére nem sok az olyan alapszervezetek száma, amelyeknél a Propagandista Napló hiányában külön fizetben vezetik a feljegyzéseket az előadásról, és rögzítik a foglalkozások tapasztalatait.

Az oktatási év szervezési tapasztalatairól elmondhatjuk, hogy a legnagyobb érdeklődés a Munkahelyi élet időszerű kérdéseiről, a tanfolyam témái iránt nyilvánult meg. Számunkal is bemutatva: MIK témakörben 509, TIK témakörben 290, VIK témakörben pedig 104 tanfolyam indult. Ezekben kívül egyes alapszervezeteknél még indítottak Szakszervezeti Ifjúsági Fórum és Művészeti életünk időszerű kérdéseiről, tanfolyamokat, bár ezek száma nem magas, összesen 10. Ezek természetesen csak az indulási adatok, amelyek az

oktatási év végéig még változhatnak.

A vezető propagandisták és propagandisták politikai és módszertani felkészítése, illetve továbbképzése — a korábbi gyakorlatnak megfelelően — az oktatási év kezdete előtt megtörtént, valamennyi ISZT területén. Ugyancsak megtörtént a vezető propagandisták felkészítése a TIK és MIK tanfolyamok első két kötelező témájából (1. és 4. számú témák). A harmadik kötelező témából a felkészítőkre most januárban kerül sor. A szakmai önálló témájából a vezető propagandistákat március második felében Budapesten, munkaértekezlet keretében készítjük fel. A szóbeli felkészítőket mellett segítséget nyújt a témák feldolgozásához a központi tananyaghoz készült, postai sajtósághoz bemutatott szakmai kiegészítők, valamint a Munka, a Társadalmi Szemle, a Pártélet c. folyóiratok, melyekre a propagandisták figyelmét ezúton is felhívjuk.

Befejezésül néhány szót az oktatási ellenőrzésről! Szakszervezetünk elnöksége folyamatos feladatként szabtta meg a tanfolyamok segítő ellenőrzését. Ezért a menet közben való tájékozódáson, tapasztalatgyűjtésen felül biztosítani kell a foglalkozások tervszerű, folyamatos ellenőrzését. Lényeges az ellenőrzés segítő jellegének hangsúlyozása. Az ellenőrző jelenléte a foglalkozáson nem a propagandista munkájával szembeni bizalmatlanságot fejezi ki. Az ellenőrző, a szakszervezeti bizottság megbízásából, a propagandista októko-nevelő munkájának hatékonyabbá tételét segíti, működésének a jó módszerek megismerése és terjesztése a célja.

Kérjük a választott tisztviselőket — elsősorban a titkárokat, kultur-agit-prop. felelősöket, vezető propagandistákat —, kíséreljék figyelemmel a tanfolyamok működését, segítsék a propagandisták munkáját. Az ellenőrzés annyit ér, amennyit az érdekeltek az észrevételekből, javaslatokból észrevennének az októko-nevelő munka fejlesztésére, a munkahelyi belső életének alakítására.

Berze Ferencné

POSTÁS ADOLGOZÓ KÉRDÉSE:

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A vezetők válaszolnak

Hogyan élhetnek a szakszervezeti bizalmiak jogaikkal

1 A bizalmiak megnövekedett jog- és hatáskörének érvényesítése nemcsak szakszervezeti feladat, hanem a gazdasági vezetők feladata is, mert Minisztertanácsi rendelet (12/1976) elő is írja.

A SZOT múlt évi júniusi irányelveit elnökségünk is megtárgyalta, majd augusztusi ülésén határozatot hozott — a Posta sajátosságait figyelembe véve. Módosításra került a Működési Szabályzat is. A bizalmi munkára vonatkozó határozatok érdeklődést keltettek a szakszervezeti tisztviselőknél és a postaszerveknél egyaránt.

Mi tette szükségessé a bizalmiak hatáskörének bővítését? A több tényező közül csak néhányat említek. A szakszervezeti mozgalom egyre nagyobb erőfeszítéseket tesz egyik alapvető funkciója, az érdekvédelem és a képviselői mind jobb ellátása érdekében. Ezt nem elég hangoztatni, szervezeti lépésekkel, megfelelő módszerek kialakításával is alá kell támasztani. Ennek érdekében került sor a bizalmiak helyének, szerepének érvényesítésére. Ugyanis az érdekek képviselését a munkatársaihoz legközelebb álló bizalmi tudja leghatékonyabban ellátni. Nála jobban senki sem ítélteti meg a felmerülő problémákat, tennivalókat. A választott szervek nem képesek minden kérdéssel hathatósan foglalkozni.

A bizalmi egy kis közösség választott képviselője és vezetője. Nélküle — aki a tagságot képviseli —, semmi sem történhet már ma sem, de holnap még inkább. Ez új viszonyokat hoz létre a tagság és a bizalmi között. Megnő a felelőssége és megnő a tekintélye.

A szakszervezeti munka gyakorlatában lényeges változásokat igényel a bizalmiak hatáskörének bővülése. Először is ezután számolni kell azzal, hogy a bizalmi megkerülésével semmi sem történhet, ami a csoportját érinti. Továbbá: a bizalmiakon keresztül lehet erősíteni a tagsággal kapcsolatunkat.

Egy sor kérdésben a vezetőknek ki kell kérniük a bizalmi egyetértését. Ez minőségi változást jelent munkánkban. Ez nem egyszerűen véleményezési jog, hanem közös döntésről van szó, vagyis a bizalmi kizárásával hozott döntés érvénytelen. Ezért meg kell akadályozni, hogy az egyetértést nem lehet folyosón megbeszélni, vagy fejbőlintással elintézni, arról dokumentumnak kell lenni, ami kettős biztosíték: egyrészt tanúsítja, hogy a vezető a szóban forgó kérdésben megkapta a bizalmi egyetértését, másrészt, hogy a bizalmi-felelősséggel képviselte csoportját.

Mivel már többször is foglalkoztunk a Postás Dolgozóban a bizalmiak egyetértési és véleményezési jogával, most erre nem térek ki. Inkább arról szövegek még röviden, hogy milyen feltételek, módszerek szükségesek a gyakorlati megvalósításhoz.

Először is fontos, hogy a bizalmi jogainak megfelelő gyakorlásához megfelelő felkészültség legyen, s egyenrangú partnere a területén levő szakmai vezetőnek. Ehhez nem elegendő ismerni jogait, mindennap és minden, a dolgozókat érintő kérdésben jól tájékozottnak kell lennie. Ha nincs meg a szükséges informáltsága, akkor a partner-viszony formálissá válik, nem töltődik meg azzal a tartalommal, ami a cél, ami a szakszervezeti demokrácia szélesedését, erősödését jelenti. Tapasztalataink szerint a tagság úgy látja, hogy a bizalmiaknak többsége már most alkalmas a jogok helyes gyakorlására, a többiek pedig alkalmassá tehetők erre. Ennek érdekében szerveztük meg a bizalmi tanfolyamokat is. A munkahelyeken pedig természetes gyakorlattá kell válnia annak, hogy a bizalmi minden fontos kérdésről, intézkedésről, elvárásról tudjon. Ennek hasznát a gazdasági vezető is érezni fogja.

A szakszervezeti munkában ez a feladat most nem egy a sok közül, hanem a legfontosabb. És nem kampanyifeladat, hanem állandóan finomítani, csiszolni kell. Fontos feltétel például, hogy a gazdasági vezetők hatásköre és a bizalmiak jogköre egybeessen. Ezért mi azt javasoltuk, hogy minden alapszervezetben készítsen a szakszervezeti bizottság pontos hatásköri elhatárolást mind a bizalmiak, mind a szakmai vezetők részére. Ebben vegyék figyelembe az alapszervezet szakszervezeti csoportokra való tagozódását, és az illetékes szakmai vezetők jogait. Mindenütt törekedni kell arra, hogy minél több alsóbb szintű vezető rendelkezék döntési hatáskörrel. Ameddig és ahol csak javaslattevési joguk van, és csak a felsőbb szintű vezető illetékes a döntésre — ott a javaslattevélhez is kell a bizalmi egyetértése — a testület lép előtérbe, ugyanis ilyenkor a felsőbb szakszervezeti szerv egyetértését kell megszerezni. Ehhez hozzá kell tenni, hogy az ilyen gyakorlat nem csorbíthatja a bizalmiak jogait. Természetesen a szakszervezeti bizalmi egyetértési joga a választott tisztviselőkre is vonatkozik. Ezt azért tartjuk szükségesnek kiemelni, hogy elnökségünk határozatát mindenhol egységesen értelmezzék.

Az érdekvédelem, az érdekképviselő a szakszervezeti munkában elsődleges, de annak érdekében is sokat tehet a bizalmi, hogy a dolgozók lássák az összefüggést az érdekvédelem és a munka eredménye között. Ha a bizalmi jól tájékozott, ő is jól tájékoztathatja csoportját, s ha tekintélyt szerz magának azzal, hogy helyesen képviseli a csoport érdekeit, akkor a dolgozókat is könnyebben tudja mozgósítani, s cselekvőbben vesznek részt a feladatok megoldásában.

Kiss Ernő

a Postások Szakszervezetének titkára

nyesítésében elindultunk. Ahol a nehézségek nem állnak fenn, ott a joggyakorlás érvényesül, természetesen hozzájárul, hogy folyamatosan legyen szó, tovább finomodik, kristályosodik majd minden.

Múlt év novemberének végén területi bizalmi-küldöttértekezletet tartottunk, s érdemes megjegyezni, hogy ez az új fórum nagyon kedvező visszhangra talált. Közeli program — az igazgatóság vezetőjével történt megállapodás alapján — egy közös értekezlet a nagyhivatalok és üze-

mek vezetői, pártszervezetek és szb-titkárai részére. A cél: megbeszélni az egységes joggyakorlást, a hatáskörök optimális érvényesítését, a jelenlegi problémák feloldásának módját. Úgy tapasztaljuk, hogy a szakmai vezetők együtt akarják velünk a problémák megoldását, azt, hogy megteremtjük a feltételeket a bizalmiak törvény által biztosított munkájához — dolgozóink érdekében.

Megyeri László,

a Soproni Postaigazgatóság ISZT-titkára

4 A kérdéssel kapcsolatban az a véleményem, hogy minden azon dől el: képesek lesznek-e a bizalmiak valóban gyakorolni jogaikat? Ha igen, akkor élet-szerűbb és hatékonyabbá válik az üzemi demokrácia. Véleményem szerint nekünk mindent meg kell tennünk azért, hogy a HTI 19 alapszervezetéhez tartozó bizalmiak tapasztalatát, tudását, partner-képességét fokozzuk és erősítsük. A bizalmiak először csodálkoztak, kételkedtek, de látva, hogy a szakmai vezetés is komolyan veszi a rendeletet, megindult közöttük a mozgás. Nekünk fel kell használnunk a bizalmiak lendületét, segíteni kell munkájukat. Ehhez a jövőben el kell érniük, hogy a szakmai előterjesztések tanulmányozásához, a véleményezési vagy egyetértési jog kialakításához több időt kapjanak. Több esetben csupán egy nap állt rendelkezésre, mert már a szakmai vezetés is késésben volt. De a bizalmi-oktatás is folyamatosan halad, ahol az alapvetőbb gyakorlati tudnivalókkal ismerkednek meg az emberek. Ezt a bizalmi oktatási formát ISZT-szinten is tervezzük elindítani.

Az a véleményem — és ezt igyekszünk végre is hajtani —, hogy a bizalmiakat minden rájuk tartozó dologról a leggyorsabban és időben kell tájékoztatni. Így tettük ezt például a Kollektív Szerződés függelékeivel is, amelyek minden bizalmihoz eljutottak. A bizalmiak viszont azt várják tőlünk, hogy állásponjtuk minden esetben érvényre jusson, azt mindig vegyék figyelembe. A

2 Úgy véljük, hogy a megfogalmazott cél szem előtt tartásával kell feladatunkat meghatározni. Pontosabban fogalmazva: nekünk, szakmai vezetőknek feladatunk az üzemi, intézményi demokrácia fejlesztése. A szakszervezet a bizalmiak útján és közreműködésével nagyobb részt vállal az üzemi demokráciához valóbbfejlesztésében, alakításában.

Mint minden új változást, a szakszervezeti bizalmiak módosult joggyakorlását sem tudjuk egyik napról a másikra maradéktalanul érvényesíteni. Ez részben területi adottságokra, részben a szakmai hatáskörök centralizáltságára, másrészt tudati tényezőkre vezethetők vissza.

Az elnökségi határozat megjelenése után utasításban rendeltük el a szakszervezeti bizalmiak hatáskörének és joggyakorlásuk módosult szabályainak alkalmazását, valamint a szabályok oktatását, felső-, közép- és alsószintű vezetők részére. A Postások Szakszervezetének a tárgybán hozott határozatát az utasítás mellékleteként tettük közzé.

Felmerül a kérdés, hogy a bizalmi egyetértési joga minden pénzüjtalom személyre szóló odaítélésénél, illetve kitűzésénél fennáll-e? Nekünk ezzel kapcsolatban már körvonala-zottak az elképzeléseink, melyeket a közeljövőben — konzultációs céllal — a Postások Szakszervezetével ismertetni kívánunk.

A véleményünk, hogy törekedni kell az általános szabályozásnak az élet által felvetett minden egyedi, konkrét esetre való egyértelmű alkalmazására. Az adaptálás során természetesen a szabályozás alapvető céljára és szellemére kell mindenkor figyelemmel lenni mindannyiunknak.

A tudati tényezők is problémákat vetnek fel. Eddig a munkahelyi vezetők kizárólagos jogkörébe tartozó egyes munkáltatói jogok gyakorlásának ez a formája megszűnik, mert ezekben a kérdésekben csak a szakszervezeti bi-

zalmi egyetértésével lehet dönteni. A korábbi megszokással vált gyakorlatnak ez új alapokra helyezését kívánja meg. Tulajdonképpen természetes, hogy a szakmai vezetők, akik eddig egyszemélyi felelősség alapján kerültek elbírálásra, felelősségre vonásra, még bizonytalansággal küszködnek. Nem érzik pontosan a feladatukat: meddig terjednek vezetői jogállásukból eredő jogaik és kötelességeik, ki vagy kik miatt felelősek stb. A gyakorlatban jobban érvényesíteniük kell a helyes elvet, ugyanis a demokrácia szélesedése nem jelenti az egyszemélyi felelősség megszűnését. A szakmai vezetővel szemben kötelességmulasztás esetén munkajogi felelősségre vonás alkalmazható.

Úgy ítélem meg, hogy a gondok az átmenet, a „váltás” időszakának problémái. Fontos szerepet kap a jövőben a meggyőzés, az ésszerű érvelés. Állami életünk, jogrendünk alapelve: a jogokat társadalmi rendeltetésüknek megfelelően kell gyakorolni. Érvényes ez a szakszervezeti hatáskörök kiszélesedésénél: kapcsolatos joggyakorlásra és az abban részt vevő felekre is. Bízunk abban, hogy az átalakulási folyamat nem vesz igénybe sok időt.

Jelenleg — szinte természetesen — lelassult a bizalmi hatáskörbe is átkerült ügyek intézése, de ugyanakkor kétségtelen, hogy érzékelhetően mélyültek a demokratikus vonások. Ez a jelenség a szakmai vezetőkben gyakran még türelmetlenséget vált ki, de mi mérsékeltebbé intjük — sőt utasítjuk — őket, hiszen olyan most induló folyamat első lépéseiről van szó, melyek útkereső szándékúak, végső soron a szakszervezetnek a gazdasági munkát segítőiről van szó. Ez pedig kézzelfogható és hatékony támogatást helyez kilátásba minden munkahelyi vezetőnek. Ezért tehát minden munkahelyi vezetőnek objektív érdeke a kiszélesedett szakszervezeti bizalmi jogkör érvényesítéséhez a feltételek megteremtése.

Povorai György
vezérigazgató-helyettes

másik terület, amelynél az információadást tökéletesíteni kell, az a kitüntetési keretekkel kapcsolatos teendő. Minden esetben az alapos információadással kívülről fontosnak tartom azt, hogy például a bizalmi akkor is tájékoztatásuk, ha valamilyen magasabb fórum a véleménye, javaslata ellenére dönt, vagy egyetértését felülbírálják. Ezt is meg kell indokolnunk. Nagyon jónak tartjuk azt, hogy a bizalmiak jog- és hatáskörének érvényre jutásával például a munkahelyet érintő kérdésekben ott döntenek, ahol kell, nem pedig feljebb.

Sok intézkedést tettünk már, hisz a HTI-nél a gyakorlatban már elég régen be lettek vonva a bizalmiak a rendelet szerinti jog- és hatáskörökbe, csak nem annyira konkrétan. Most már mindenben így cselekszünk, például a nagycsaládos segélyek lapjait is módosítottuk, s többek között már ezen is ott szerepel a bizalmi aláírása.

Sok feladat vár még ránk. A többi közt el kell dönteni, hogy a bizalmi érintő kérdésben hol és kik döntenek. Jó lenne, ha a kormány-kitüntetések nyomtatványán is szerepelne a bizalmi. Szóval van egy pár olyan kérdés, amit felsőbb szinten kell eldönteni, egységesíteni. De ezek nem olyanok, hogy akadályozzák a bizalmiak jog- és hatáskörének érvényrejutását.

Zachár Győzőné,
a HTI SZT titkára

3 Igazgatóságunk területén már több intézkedést tettünk annak érdekében, hogy egyrészt tudatosítsuk a bizalmiak megnövekedett jog- és hatáskörét, másrészt azok alkalmazására mielőbb és mind szélesebb körben kerülhessen. Az első lépés az volt, hogy minden fő-rumot felhasználtunk a tennivalók ismertetésére. Hogy csak néhányat említssek: a szakszervezeti tisztviselők értekezletén kívül vezetőképző tanfolyamon, műszaki-forgalmi konferencián, ifjúsági parlamenteken tartottunk előadást és konzultációt a témában.

En most itt csak néhány kérdést említek meg, közöttük a problémákat.

1975 áprilisában vezettük be területünkön a járási hivatali szervezeti formát. Azt nem sorolom fel, hogy mi minden van a hatáskörükben. Mindenesetre gondot jelent számunkra, hogy a kishivataloknál a bizalmiak közvetlen részvétele a joggyakorlásban nem lehetséges, mivel egy-egy bizalmicsoporthoz mintegy 5–10 kishivatal dolgozó tartoznak. A bizalmiak valamennyi hivatalvezető, vagy fiókpostavezető nem partnere, gyakorlatilag a biztosított jogkörökhöz nem kapcsolódhat a gazdasági partner. Ezért a járási titkárral egyetértésben továbbra is azt a gyakorlatot tartjuk helyesnek a kishivatalok berfejlesztésének a jutalmak odaítélésének kérdésében, hogy az illetékes JSZB-titkár előzetesen kérje ki a bizalmiak véleményét, javaslatait és ennek megfelelően történjék

meg a személyekre bontás a JSZB-titkár egyetértésével.

Szakmai oldalról kialakítottuk azt a formát, hogy a járás nagyságától függően, egy vagy két területi biztos legyen a járás gazdája. Ezzel biztosítható, hogy mindig ugyanazok ellenőrizzék a kishivatalok munkáját, s így jobban megismerik őket. Ugyanakkor a JSZB-titkárok is látogatják a kishivatalokat, hogy információkat szerezzenek. A járási hivatalok vezetői általában a járásban takarékmegbízottak is, ilyen minőségben is rendszeresen felkeresik a kishivatalokat.

Jelenleg gondot okoz nekünk, hogy a járási hivatali rendszer és a szakszervezeti hálózat eltérő: 13 járási hivatal van, ugyanakkor a járási szakszervezeti bizottságok száma 19. Amennyiben a jövő útja a járási hivatali rendszer, akkor a szakszervezeti szervezeti felépítést is ehhez kell igazítani — a joggyakorlás érdekében.

A járási hivatali rendszerben problémát jelent az új dolgozók berének megállapításához kérendő egyetértés is. A célszerű az lenne, hogy előzetesen megállapodjanak a szakmai és a szakszervezeti partnerek egy bizonyos alsó és felső határban (mondjuk 10 és 10,50 forint között lehet valakit felvenni), és csak akkor kellene külön kikérni a bizalmi egyetértését, ha eltérni akarnak a megállapodott bértől.

A gondok sorolásából is látszik, hogy a bizalmiak jog- és hatáskörének érvé-

December 10-én történt...

Harmincharmadik éve egyszerű, szorgalmas, szinte névtelen dolgozója a Postának. Most hirtelenjében ismertté vált, egy eset kapcsán: Nagy Sándor megakadályozott egy postarablást!

A Fő utca elején, a 11-es Postahivatal barátságos kis „üvegalkádjában”, Paplamos Mihályné hivatalvezető „rezidenciájában” (körülbelül hat négyzetméteres) beszélgettünk. A kis piros műbőr fotel szélére ül, nyugtalanul feszeng, érzem, nem szeret szerepelni, előtérben lenni. Arcának redői többet mutatnak ötvennégy événél.

Ünnepélyes pillanat: Juhari Istvánné, vezérigazgató-helyettes átadja a jutalmat

— 1944. július 27-én léptem be a Postához, mint ahogy akkor szokás volt, gyakornokként, és mint ahogy akkor szokás volt, oda helyeztek, ahol szükség volt rám — Dávodra. Itt hagytam Pestet, odamentem, Baja alá. Megmondom, úgy, ahogy volt: 50 pengőt kaptam akkor. Amikor pénztáros lettem, 80-at. Később megint több lett, amikor már mindent csináltam. Közben persze helyeztetek mindenfelé. (Pillanatig kérésig az emlékezetében.) A jó ég tudja már, hány helyen jártam: Ráckeve, Hercegszántón, Tólpán, Felsőszentivánon, Kiskőrösön... Tanultam is közben. Akkor még úgy volt, hogy csak háromévi gyakorlat után lehetett vizsgázni. A bejutás is nehéz volt... Tizennégy iratot kellett beadnom. 1947-ben Szegeden tettem le a postakiadói tanfolyamot. Egy írásbeli volt és három szóbeli. (Időnként meghuzogatja inguloverét, melynek gallérja köpenye alá gyűrődik.) Család? Az nincs. Erzsébeten van egy családi házunk, a bátyámmal örököltük. Ő százkilós és nő... A fiának éppen most akarok egy kis gubát küldeni, merthogy katoná... A fizetésem decemberben 3500 volt... De vándoréletem van — változatlanul. Most már nem vidéken, hanem Pesten majdnem minden hivatalba úgy megyek, mint haza. Ide most három hétre jöttem, azután megyek tovább, ahol szükség lesz rám... Nem, nem bánom meg, hogy a Postához jöttem. Igaz, ha a napnak 36 órája lenne, az is kevés lenne. De ez nekem nem áldozat, ez az én hajlalom, szeretem ezt az életet, ezt a munkát. Kinttem még nem volt. Amit most kaptam... (Felugrik, s elszalad, de nem az oklevélet hozza, hanem egy zöld borítékot tesz a kezembe, távirat. Szövege: Oenfelaal-do baatorsaagodert tisztelettel koeszoentuenk, a Baja 1-s postahivatal Eloere brigadja.) El nem tudom mondani, milyen öröm volt, hogy a régi kollégák nem felejtettek el. Mikor jártam köztük utoljára? Talán huszonöt éve... (Precízen összehajítja a táviratot, visszatesszi a borítékba, aztán szerényen lehajtja fejét.) Életem első kitüntetése volt, amit a vezérigazgatóságon kaptam. Igen, jutalmat is mellé... Háromezer forintot. És igazgatói dicsérő oklevélet... De nem is beszéllek ezekről, mert sírva fakadok...

Ez a vékony testalkatú, egyszerű, szorgalmas, és érzékeny lelkű ember, ott, akkor állt helyt, ahol, amikor nagyon sokan elvették volna a fejüket.

— December 9-én táviratot kaptam a munkaügyi osztálytól, hogy menjek a 89-es hivatalba, a Kőbányai út 20-22-be. Ez a cím, de a bejárat tulajdonképpen a Könyves Kálmán körútról van. Kétszemélyes hivatal, nincs állandó vezetője, én, mint mindenkor helyettes, odamentem. Reggel 9 óra. Átvettem a hivatalt. Semmi különös nem történt ezen a napon. És másnap, 10-én negyed egy körül megjelent egy fekete

FILMPILLANATOK

A cigánytábor az égbe megy

A romantika felfokozott érzésvilága és a való élet tárgylagos realizmusa — ez a két elem, amely meghatározza Emil Lotjanu szovjet-moldvai rendező legújabb, a MOSZFILM stúdióban készült filmjének stílusát. A stúdió földrajzi megnevezése azonban ezúttal szinte elhanyagolható, hiszen a felvételek nagy részét természetes környezetben, úgynevezett külsőben forgatták. A színhely: Vilnyusz, a Tisza felső folyásának vidéke, Nagyszőlős és Ungvár.

A század végi Osztrák-Magyar Monarchia keleti határvidekén lejátszódó balladás hangulatú, szép történet Makszim Gorkij immár klasszikus elbeszélése, a Csudra Makar motívumait használta fel alapanyagul, és a rendező, aki egyszermind poéta is, forgatókönyvét lényegében szabadon építette fel, nem ragaszkodott szolgai módon az eredeti szöveghez.

Műve — ha előző alkotását, a nálunk is nagy sikerrel vetített A bíbormadár is figyelembe vesszük — sajátos kísérlet a kelet-európai népi musical megteremtésére. Dailamvilágában ugyanis szabadon elegevődik a cigány, a moldvai, a magyar folklór. S így senki se csodálkozzon azon, hogy A cigánytábor az égbe megy képsorának elején hibátlan magyar nyelvű előadásban csendül fel az Alma, alma, nyári piros alma kezdetű dalunk.

Lotjanunak — és ezért hivatkozunk A bíbormadár — ez a második cigány miliónban játszódó filmje. Akik látták, ráérezhettek arra, hogy a rendező-forgatókönyvíró miért éppen ezt a közeget választotta. Nem a külsőségek vonzották, bár kétségtelen, hogy a színes eljárás számára hálás lehetőségeket nyújt, s

ebben segíti a kosztümök tarkasága, meg a természet örökké változó, ezer színű képe. Ugyanakkor a cigányság sorsa magában hordozza a drámát, örök nyugtalansága, nomád élete a társadalmi konfliktust, lelki beállítottsága a féltelen szabadságvágyat és maga az életforma az ősi szokások, kötöttségek meg az új felfogás, a változó világ összeütközését. Itt nem hat operettízűnek sem a dal, sem a tánc: ez az élet természetes megnyilvánulása, velejárója.

Mindez jellemző A cigánytábor az égbe megy történetére is, amelynek két hőse Lojko Zobár, a féltelen cigánylegény és a szép Rada. Kettőjük kibontakozó vonzalmának líraián szép, árnyaltan ábrázolt, de magában rejt a végén döbbenetes erővel kibukkanó tragédiát. A szerelem, a szabadságvágy, a természetszeretet, az új morának hiteles ábrázolása, a sodró erejű muzsika, a romantika átélte vállalása, Szergej Vronszkij operatőr képvilága mind-mind erőre ennek a szép alkotásnak. Ugyancsak a pozitív oldalra kerül a színészek — különösen a két főszereplő, Svetlana Toma (Rada) és Grigore Grigoriu (Lojko) játéka.

Az epizódokra építő szerkezet hatásos, de néhol feszesebb, gyorsabb tempót követelne, kiváltéppén a történet elején. S itt meg kell említeni még valamit, amivel a rendező — bár ez már egy másik film — adós maradt: a mai téma. Ugyanis az, ami A bíbormadárban, A cigánytábor az égbe megy cselekménysorában, motívumaiban feladól, az napjaink világában még inkább drámává izzik, s a hétköznapiakat a költészet világába emeli.

Abel Péter

Pillanatképek

A HÁMÁN KATÓ BRIGÁD ÉLETÉBŐL

Együtt a brigád

Számtalan helyen megfordultam az elmúlt év folyamán, s eközben rengeteg brigád életébe tudtam betekinteni. Végiglapoztam brigádnaplók tucatját, ezekből megismerhettem egy-egy testvéri közösség múltját és jelenét. Többségükben olyan brigádok ezek, amelyekről naponta beszélünk valamilyen kiemelkedő alkalomuk, vagy folyamatosan végzett társadalmi munkájuk kapcsán.

Akadnak viszont olyan közösségek, amelyek nem elégednek meg csak ennyivel, s igyekeznek a rohanó munkatempó mellett emberkapcsolatokat is kiépíteni. Az ő jóvoltukból jött létre az elmúlt évek folyamán egyre több és több nyugdíjas találkozó, ahol meghívott idős emberek nyugtázták a fiatal generáció közeledését.

Egyik vidéki utam alkalmával lehetőségem volt megismerkedni egy olyan brigáddal, amelynek tagjai hasonlóképpen gondolkodnak. Ők tízen, Nyíregyháza 1. postahivatal Városi Hírlaposztályának dolgozóiból alakult Hámán Kató brigádi tagjai lesznek most riportom alapján.

A brigád 1965-ben alakult, s az elmúlt egy évtized során jónéhány változást átélte. 1972 óta Tóth Gáborné vezeti a nyolc nő és két férfi tagot számláló közösséget. Nemcsak a munkaterületük azonos, hanem az érdeklődési körük is. Közös kirándulásokon vesznek részt, együtt járnak moziba, színházba és egyéb rendezvényekre, mint ahogy közös munkájukat dicséri az 1976 december végén megrendezett nyugdíjas találkozó is.

Több mint másfél órát beszélgettem ez alkalommal a brigád tagjaival, de egyetlen percet sem használtam fel önképzőre. Nem dicsőítetek, szerényen beszéltek mindennapi munkájukról, gondjaikról. Véleményük szerint nem lehet minden munkát versenyfeladatnak tekinteni,

csak azt, amely többlet nyújt, mint amit a munkabér fejében el kell végezni, vagyis túlmegy a munkahelyi kötelességen.

És ők egyre több ilyen feladattal veszik ki részüket. Nézem a brigádnaplóba tett bejegyzéseket. Tervek, célok sokaságát őrzik a lapok. Akad közöttük olyan is, amelyet nem váltottak valóra, de erről önkritikusan megjegyezték: „Nem teljesítettük!” Az utóbbi időben egyre kevesebb az ilyen bejegyzés, mert a Hámán Kató brigád tagjai ismerik önmaguk képességeit, s igyekeznek a valós határokon belül megtenni vállalásaikat.

Eredményes munkájuk elismeréseképpen a Debreceni Postaigazgatóság több alkalommal kitüntette őket, s példaképpé állította az újonnan megalakuló brigádok elé. De nemcsak példaképpé említik őket, hanem patrónusként is felbukkan nevük, hiszen nem egy brigádot segítettek át a kezdeti nehézségen, s mutatták meg számukra a „hogyan tovább?” kérdésre a helyes választ.

De térjünk vissza arra a december végén megrendezett nyugdíjas találkozóra, amelyre az ajándékokat is a brigád tagjai készítették. Ezen az estén negyvenhét idős ember számára teremtettek kellemes, otthonias légkört, amely nem szakadt meg az ünnepség végén, hanem tovább folytatódik az egyszerű hétköznapi életben is, mert az ember társas lény, s idős korára is igényli a közösség megértését.

Az olyan közösség szeretetét, amelyben ha akad is néha véleménykülönbség, a lényegben mindig megegyeznek, mert céljuk az, hogy szocialista módon éljenek és embertársaikon a tőlük telhető módon önzetlenül segítsenek.

Erre vállalkoztak többek között ők is, a Hámán Kató brigád tagjai, egy emberként mind a tízen.

Farkas János

Bélyegújdonságok

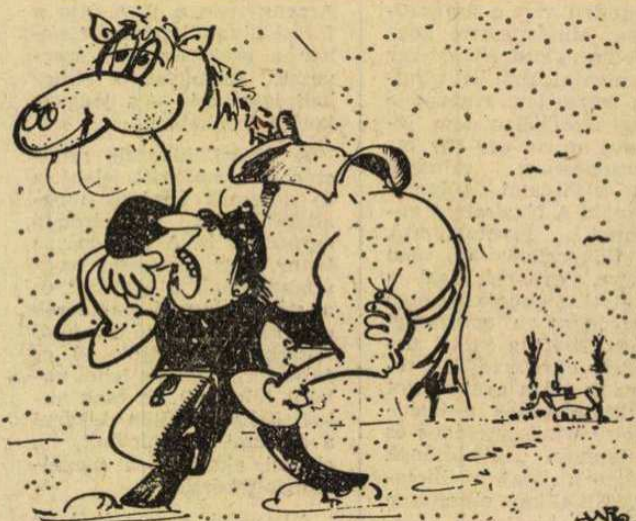

Előreláthatólag 1977. január 31-én jelenik meg a Magyar kocsitörténete elnevezésű, 7 címlétekből álló bélyegsorozat, amely több színű ofsetnyomással készült. A bélyegképtervrajzait Dudás László grafikusművész készítette.

A bélyegsorozat egyes címlétein a XV. századtól napjainkig használt 7-féle magyar kocsifajtát láthatunk. A 40 filléres bélyeg XX. századi négyes fogatot, a 60 filléres bélyeg a Körúton 1870 körül közlekedő társaskocsit, az 1 forintos ugyanakkor 1870 körül közlekedő bérkocsit a Keleti pályaudvar előtt, a 2 forintos Bécs és Buda között közlekedő postakocsit a XIX. századból, a 3 forintos hajdúszoboszlói ekhós szekert, a 4 forintos 1568-ból Jeremias Schemel rajza alapján ábrázolt magyar kocsit, az 5 forintos bélyeg egy lübecki (hasonló kocsit utazott Árpád-házi Szent Erzsébet, II. Endre leánya Wartburg várába) fedeles utazókocsit mutat be.

— Gyarmati —

Postás ló télen

Ne élj vissza azzal, hogy olyan kevesen vagytok!

Tanácskoztak a szocialista brigádvezetők

A középfokú postaszervek megtartották a szocialista brigádvezetők vállalati szintű tanácskozásait. Ezeknek a közép-szintű tanácskozásoknak elsődleges célja a szocialista brigádvezetők postalai országos tanácskozásának, ezen keresztül pedig a szocialista brigádvezetők V. Országos Tanácskozásának az előkészítése volt, melyeken a legjobb szocialista brigádok vezetőin kívül részt vettek a gazdasági és társadalmi szervek vezetői, valamint a munkaverseny-mozgalom irányításában és szervezésében kitűnt munkahelyi gazdasági vezetők és társadalmi tisztviselők is.

A legtöbb tanácskozáson képviseltette magát a Postavezérigazgatóság, illetve a Postások Szakszervezete is.

E fórumokon megvitatták az idei tervek teljesítésének várható alakulását és megjelölték azokat a feladatokat, amelyekben a szocialista brigádok további segítségét kérik az év hátralévő részében. Egyes területeken már meghatározták a jövő évi munkaverseny-célkitűzéseket is, összhangban a tervfeladatokkal.

A gazdasági vezetők vitáinál beszámoltak a szakszervezeti vezetőknek a beszámolóhoz kapcsolódó korreferátumai megfelelő alapot adtak a dolgozók aktivitásának kibontakoztatásához, a tanácskozások tartalmi színvonalának emeléséhez.

Valamennyi gazdasági vezető hangsúlyozta, hogy a kitűzött feladatok megoldása ma már elképzelhetetlen a szocialista brigádok nélkül. A tervfeladatok teljesítésének legfőbb biztosítéka a szocialista brigádok aktív, kezdeményező, — sok esetben az erejüket is meghaladó — becsületes munkája, amelyért valamennyi brigádvezető, brigádtagot a legnagyobb elismerés illeti meg.

A beszámolókat követő vitákban a küldöttek brigádjaik eredményeinek ismertetése mellett javaslatokat tettek a

szocialista brigádmozgalom továbbfejlesztésére, korszerűsítésére is. Ők is érzik, hogy csak a termelést segítő vállalkozások teljesítése ma már kevés a szocialista cím, illetve a magasabb szintű kitüntetések elnyeréséhez. Ahhoz azonban, hogy vállalkozásokat a hármasszó jegyében tudják megtenni, saját kezdeményezéseiken kívül, több segítséget várnak a szakmai és társadalmi vezetőkől is.

Elhangzott a tanácskozáson, hogy a brigádok tevékenységének értékelését jelentősen megkönnyítené, ha a vállalkozások legalább hivatalokon, üzemekben belül azonos színvonalúak lennének. Előfordul — egy hivatalon belül is, — hogy az azonos területen dolgozó brigádok minőségi mutatókra tett vállalásai eltérőek, ez pedig jelentősen nehezíti az értékelő bizottságok munkáját.

De megkönnyíti az értékelést az is, ha a szakmai, politikai, általános és kulturális képzésre tett vállalások névreszólaok lennének! Ez elsősorban a brigádtagok felelősségét növeli, ugyanakkor azonban a brigádok, tevékenységük önértékelésekor, egymástól is számon tudják kérni: kinek milyen adóssága van önmagával és a brigáddal szemben.

A tanácskozásokon a legkiválóbb szocialista brigádvezetőket, kollektívákat, valamint a mozgalom irányításában és szervezésében kitűnt társadalmi tisztviselőket elismerésben, kitüntetésekben részesítették.

Mindenütt megválasztották a szocialista brigádvezetők postalai országos tanácskozásának küldötteit, akikhez az a kérésünk, hogy a területi tanácskozások vitáiban felszínre kerülő közérdekű észrevételeket, javaslatokat, tapasztalatokat, amelyek a mozgalom továbbfejlesztését szolgálják, mondják el a postaszintű tanácskozásokon is.

Cser István

Az új törzsgárdaszabályzatról

1977. január 1-vel lépett életbe a Magyar Posta törzsgárdaszabályzata, mely megjelent a Postaügyi Értesítő 1976. évi 47. számában.

Mi volt az előzménye, az indítók, hogy a postás dolgozók törzsgárda-megbecsülésének új formája bevezetésre került?

A Posta alapvető feladata postalai szolgáltatások biztosítása a népgazdaságnak és a lakosságnak. Akik rövidebb, vagy hosszabb ideje a Magyar Posta dolgozói, azok tudják, hogy ez nemcsak speciális szakismeretet kíván, nemcsak szolgáltatás biztosítását a nap és az év minden órájában, hanem ez a munka sokszor nehéz, de nagyon szép hivatást is jelent, aminek elengedhetetlen feltétele a pontosság, az udvariasság, a jó módor és néha-néha a türelem is.

Azok a postás dolgozók, akik ezt a hivatást vállalták életcélul, akik együtt vállalták a Postával ennek a munkának a nehézségeit és örömeit, a gondjait és a szépségét, azoknak jogos volt az a kíván-

ságuk, hogy a Postához való hűség fokozottabb megbecsülést nyerjen erkölcsileg és anyagiilag egyaránt. Ez a kívánság fogalmazódott meg a Postások Szakszervezetének X. kongresszusán elfogadott határozatban is, amikor annak egyik pontja kimondta, hogy tovább kell fejleszteni a törzsgárda anyagi megbecsülésének formáját. Ezt erősítette meg az 1976-80-as évekre kötött új kollektív szerződés, amely már egyértelműen meghatározta, hogy a Magyar Posta törzsgárdaszabályzatát 1977. január 1-vel be kell vezetni.

A szabályzat kidolgozásánál tehát alapvető és meghatározó szempont volt a Postához való hűség fokozottabb megbecsülése. A „történelmi hűség” kedvéért azonban meg kell említeni azt is, hogy a törzsgárda megbecsülésének hagyományai voltak a Postán. Úgy a jelenlegi, mint az ezt megelőző bérrendszer tartalmazott olyan elemeket, ami a törzsgárda megbecsülését jelentette valamilyen formában. Ilyen volt a rangbér és a törzsgár-

da fokozati díj. Hogy nem felelt meg teljes egészében a követelményeknek, annak objektív okai is voltak, de egy kicsit hibásak vagyunk magunk is. Ennek jó és rossz oldalait együtt a dolgozókkal már megvitattuk és levonva a tanulságokat alakítottuk ki a törzsgárda megbecsülésének új formáját.

Mi az alapvetően új a most bevezetésre került törzsgárdaszabályzatban?

Teljesen független a bérrendszerrel — forrása a részesedési alap —, csak a Postánál eltöltött időt veszi figyelembe; nem tesz különbséget a dolgozók között betöltött munkakör alapján. Például 30 éves postalai szolgálat után azonos törzsgárda-jutalom illeti meg a kézbesítőt, a kábelmunkást, a távbeszélőkezelőt, a hivatalvezetőt és az igazgatót. Az év végi részesedés időarányos részének megállapításánál — miután erre lehetőség van — szintén figyelembe vesszük a törzsgárdaévéket, amikor az év végi részesedés ezen részét — az említett

azonosság elvét követve — ki-egészítjük meghatározott összegekkel. Ezzel együtt természetesen módosításra került az év végi részesedés megállapításának módja is, mégpedig olyan formában, hogy 80 százalékat bérarányosan, 20 százalékat időarányosan kell a dolgozók között felosztani.

Az új törzsgárdaszabályzat tartalmazza a törzsgárdatagsággal kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket is, kiterjed a gyermekgondozási megállapításra, a fokozottabb megbecsülést kívánó biztosítási nyugdíjra vonuló dolgozóknak. Lehetőséget ad a kollektívák számára arra is, hogy az együtt megfogalmazott kötelezettségek nem teljesítése esetén a kizárás jogával éljen, de a kizárást a termelési tanácskozás vagy azzal azonos szintű testület — kishivatali tanács — dönti el a végső esetben.

A törzsgárdaszabályzatot rendkívül nagy várakozás és feszültség előzte meg. A szakszervezeti tanácsok és bizottságok közreműködésével szinte valamennyi postás dolgozó megismerhette és megvitathatta a tervezetet. Nagyon sok jogos és hasznos észrevétel hangzott el a dolgozók részéről, a lehetőségekhez képest ezt figyelembe is vettük. Úgy került megfogalmazásra a szabályzat, hogy a postás dolgozók elkötelezettségével és akaratával találkozzon, mert az ő jogos igényeik alapján, az általuk végzett hűségese postalai munka jobb megbecsülése volt a cél.

Szeretnénk remélni, hogy a törzsgárdaszabályzat betölti hivatását és egyik eszköze lesz annak, hogy a postás dolgozók érezzék, hogy ez a Posta részéről történő megbecsülés egyik formája. Azért a munkáért, amit eddig végeztek és ami 1977-ben, valamint az ezt követő években elöttünk áll. A Magyar Posta mindig számíthatott és a jövőben is számít minden postás dolgozó becsületére, jó munkájára, hivatászeretetére, mert ez a biztosítéka annak, hogy a postalai szolgáltatások minőségében és mennyiségében a velünk szemben támasztott igényeknek megfelelően alakuljanak.

— farkas — Tanos Lászlóné

Az első nap

napon is megfordulnak a város minden pontján.

A távirádán délután is ketten teljesítenek szolgálatot. A távgépirő-szobában Kovács Kati veszi, csoportosítja és továbbítja a táviratokat. Otthonosan szorgoskodik a gépek között, míg tizenéves társai az óév búcsúztatásának fáradaimait pihenik ki — vagy valamelyik szórakozóhelyen töltik el ezt a délutánt —, ő itt ül, s a modern technika vívmányának segítségével távoli földrészekkel terem rövid időn belül kapcsolatot.

A külső helyiségben Juhász Miklósné dolgozik. Ő másolja le az RK-s, LX-es és DT-s táviratok szövegét a feladólappal kívánt díszítványlapra, továbbítja a telefonon felvett

táviratokat, vezeti a naplót, jegyzékeket, s irányítja a két táviratkézből: Tóth József motorost és Szabó Zoltán kerékpárost.

Juhász Miklósné 25 éve dolgozik a postánál. Ez idő alatt, bizony jó néhány munkaszüneti napot és ünnepet töltött távol a családjától.

A táviratkézből az utolsó kör anyagát rendezik, majd ismét kiindulnak a területükre. Ezen a délutánon ők ketten 49 táviratot juttattak fel a címzetteknek.

Az év első napjának forgalmát szándékoztam bemutatni. Azt a napot, amelyen a gyárakban, üzemekben, hallgatnak a gépek, üresek a munkacsarnokok, de a Postán ezen a napon sem állhat le a munka, mert az ünnepnapokon is zajlik az élet.

A világban mindig történik valakivel valami, s erről csak távirati úton tudja rövid időn belül értesíteni az érdekelteket.

Korszerűsödik a kézbesítési rendszer

A Posta munkaerőgondjai elsősorban a kézbesítőhálózatban éreztetik hatásukat, érthetően, hisz a legkiterjedtebb szolgáltatásról van szó. Az is természetes, hogy a fejlesztés nem kerülheti el ezt a területet sem, hisz az életmunkát csak ezen az úton lehet pótolni. Dr. Kotsis Bélával, a vezérigazgatóság postaforgalmi szakosztályának vezetőjével és Szili József főelőadóval arról beszélgettünk, milyen eredményeket ért el a fejlesztés terén, és mik a jövő tervel.

A kézbesítőszolgálat el-látására évente 10 ezer dolgozó 20 millió munkájára szükséges, ezen kívül van még a napi 4-5 órában foglalkoztatott 3500 hírlapkézbesítő. E nagy létszám biztosítása egyre nehezebb, ezért távlati terv készült 1971-ben arra, hogyan lehet a szolgáltatás ellátása mellett és érdekében szakítani a hagyományos eljárásokkal. A fejlődés iránya a „személyte-

len” kézbesítési rendszer. Ennek kidolgozására felhasználtuk a külföldi tapasztalatokat is.

Válasszuk ketté a témát Budapestre és vidékre. Először nézzük meg: milyen előrelépés történt a fővárosban?

Elterjedté és ismertté vált már a levélszekrényes kézbesítési rendszer. Igaz, hogy ezzel a címetteket kismértékben bevonjuk a postalai munkába (egyesek ezt a szolgáltatást minőségromlásnak tekintik), de arról nem szabad megfeledkezni, hogy mi részminőségi tényezőként nem kockáztathatjuk a szolgáltatás egészének ellátását.

A többszintes lakóházak lépcsőházainak földszintjén elhelyezett levélszekrényeket már a hírlapkézbesítésre is felhasználtuk. Ez a módszer a Posta számára két irányban hatásos: egyrészt kézbesítőinket (még sok idős van közöttük) megkíméljük az emeletmászásoktól (nagyon sok a lift

nélküli ház), másrészt időmegtakarítást eredményez. Ez utóbbi az egyesített kézbesítőknél levélszekrényenként 2,5 perc, a hírlapkézbesítőknél (ha az egész járásban levélszekrényes rendszer van) 30-40 százalékos az időmegtakarítás.

Az utóbbi időben nagyobb lendületet kapott a kézbesítendő anyag gépkocsin történő előszállítás. El akarjuk érni, hogy a kézbesítők 10 kilónál nagyobb terhet ne kelljen táskájában vinni. Ezzel fizikai igénybevételüket jelentősen csökkentjük, tehát javulnak munkakörülményeik. Ezt nemcsak a fővárosban vezettük be, hanem a vidéki postaigazgatóságokon is.

Budapestet és vidéket is érinti az eszközök fejlesztése. Nagy sikert aratott például az új kézbesítőtáska (úgy hallottam, a nők elfogadják retikülnek, olyan modern, csinos, és ami lényeges, könnyű. Valóban, én is láttam). A közlekedésben segít 2500 hírlapkézbesítő kézikocsi is.

Es most térjünk át vidékre, a korszerű külterületi kézbesítési rendszer kiépítésére, melynek történelmét Szili József szinte napról napra megörökítette. Szöveges és fotóalbumokat tett előm, melynek láttán szinte meg-elevenedek előttem az úti-pusú kézbesítő rendszer. Hivatásának szeretetét láttam ebben megnyilvánulni.

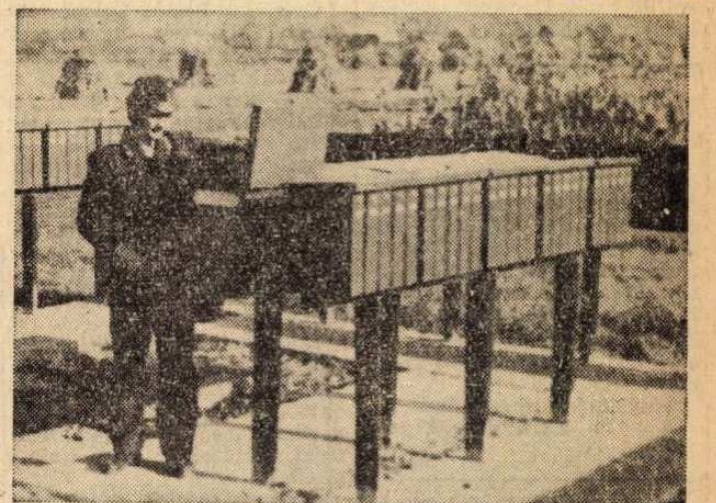
1971-ben kezdtük bevezetni külterületeken a levélszekrényes kézbesítést. Ennek lényege, hogy egy-egy település környékén, meghatározott helyeken, általában a város, vagy a község felé vezető útvonalon (a tanyavilágból eljárnak dolgozni) tömb-

levélszekrényeket helyeztünk el, így a kézbesítőknek nem kell minden házhoz, tanya-hoz elmennie. Egy tömbszekrényben öt rekesz van, mindegyik számmal ellátott és az ajtón belül található a név. Ahol szükséges, a tömbszekrény egyik rekesze levél- és totó-lottó-szelvény feladására szolgál.

Az új kézbesítési rendszerhez tartozik, hogy a kézbesítőket gépkocsira ültették. Így javultak munkakörülményeik, és meggyorsult munkájuk, a felszabadult munkaerőt pedig a postaszolgálat más területein helyeztük el, ahol nagy szükség volt rájuk. Jogosítvány-nal rendelkeznek a kézbesítők, így a gépkocsivezetésért is kapnak általányt, továbbá a tömbszekrények takarításáért, rendbentartásáért is plusz pénz kapnak. Így megoldódott az ország nagy területén, hogy a kézbesítők egyéni érdeke találkozik a társadalmi érdekekkel — s ezzel javul e fontos szolgáltatás színvonala.

Mekkora területen vezet-ték már be az új rendszert?

1976 végéig 206 települést vontunk be ebbe a rendszerbe, a támpontok száma 3310, összesen 20 800 ötrekesz levélszekrénnyel. A külterületek összlakossága körülbelül 900 ezer, melynek mintegy felét az új rendszerben szolgáljuk ki. Az ötdikét éves tervidőszakban megtörténik a még ebből kieső területek felén az új rendszerbe való átátérés, azért csak ennyit, mert a többi területen erre már nincs igény, adottságaik miatt, vagy nagyon ritkán lakotak. Az elmúlt öt éves tervben 151 gépkocsit állítottunk be erre a célra, 1980-ig pe-

Csoportos levélszekrények Szarvas külterületén

dig még 110-et kapnak a postaszervek a külterületi kézbesítésre.

Milyen életmunka-megtakarítást jelent az új rendszer?

Az új kézbesítési rendszerbe bevont területek korábbi 617 kézbesítőjával szemben 250 járás látja most el a szolgáltatást. Egy példát említek: Jánosalma környékén (itt vezettük be legutoljára az új kézbesítési rendszert) 35 támponton 224 tömbszekrényt helyeztünk el, 2 gépkocsival, 2 dolgozóval biztosítjuk a kézbesítést — korábban ebben a körzetben 8 kézbesítő dolgozott, 321 kilométeres útvonalon.

Az albumban láttam egy képet, az a címe: Búcsú a lőtől! Mi a helyzet ma a lovasjáratokkal?

Csökkensen vannak a lovak. Tíz évvel ezelőtt úgy 150 „postás” ló kézbesített, most 50 van. Persze nem a posta tulajdonában, hanem bérleti díjként lótarfási általányt fizetünk értük. Bármennyire „forradalmasodott” a külterületi kézbesítés, be-tört a motorizáció, a lovakról teljesen nem fogunk megvál-ni, mert vannak olyan vidé-

keink, ahol az útviszonyok, a tanyák egymástól való nagy távolsága, a kis lélekszám nem teszi lehetővé, de szükségessé sem a gépkocsi kézbesítést. Felhasználtunk ilyen célra fogatokat, de a nyereg-hez sem leszünk hűtlenek.

Ki volt az első autós kézbesítő?

A Szegedi Postaigazgatóság dolgozója, Farkasdi Lajos indult először útnak autóval, s bizonyára nem kis meglepetést okozott az érintett tanyákon.

Eltelt öt év — és ismét további tervek születtek: kiserületi stádiumba kerül a körzeti kézbesítés (több helységi „felfűzése” gépkocsival, levélszekrénytömbök beiktatásával) és városokban a tömbszekrényes csomagkézbesítés. Ezek bevezetésére előreláthatólag a VI. ötéves terv időszakában kerülhet sor. Mindkét rendszertől jelentős életmunka-megtakarítás várható, korszerűbb munkaszervezésre nyílik lehetőség, és a kézbesítők részére ismét kedvezőbb munkakörülmények teremthetnek.

Bánhídi Éva

Az első autóskezesítő

